

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Fejlesztő szerkesztő: MAROT SANDOR

Vallomás az újságírástól

(A kisebbségi hírlapírók kongresszusán Hegedűs Nándor a következő beszédet intézte román nyelven a megjelent román notabilitásokhoz!)

Uraim! Önök bizonyára elnézők lesznek hozzám szemben, ha beszédemben nem cselekszem a román nyelv teljes szépségében és erejében, de szolgáljon mentőgöncömül, ez az első szónoklat, amit román nyelven írtam. Cato senex graecas didicit — agastyán korában tanult meg latinul is azt hiszem, hogy soha nem késő egy nyelv elsajátítása annak, aki ezzel a feladattal meg tud birkózni, különösen az az anyanyelvéről van szó. Hiszen, hogy meg lesznek elégedve velem is, ha a természetet a jóakarattal pótolom.

Uraim! Amikor a megjelent román kartársakat, mint a kormány és a katonai és polgári körök képviselőit szívélyesen üdvözölöm, megbeszélgetek, hogy mennyire büszkék annak, hogy jelenlétükkel megjelentek. Minden esetleges látszattal szembejött mondom: mi méltók vagyunk erre a megbecsülésre. Mi a hazának jó és hírneve vagyunk. Meggyőződésünk szerint, ami a kisebbségi népek érdekében harcolunk, az az ország talpraállásáért és boldogságáért is küzdünk. Mi szeretettel a alattvalókat tekintünk Ferdinánd király szíves személyére, mert mióta az ő alattvalói vagyunk, az ő részéről csak jóindulat és kegyesség áradt felénk és mi odaadó szeretettel azokkal szemben, akik bennünket szeretnek. Mi tiszteljük az ország intézményeit és alkotmányát, meghajlunk hadsereg előtt, respektáljuk a törvények erejét, megcsodáljuk a román nép művészetét, a nemzeti érzelmét, népének erőt és kitartást és a jövőnek boldog jövőjét kívánunk.

Uraim! Gyakran jut eszembe az a megkülönböztetés, amely szerint Romain Rolland osztozza az embereket, mondván, hogy az ember él a világon: akik jól érzik magukat és akik rosszul érzik magukat. Témám rajta, hogy a kisebbségi újságírók kategóriába tartozik. Minthogy a kisebbségi újságírók szinte akarok lenni és lenni szeretnék, nyíltsággal akarok beszélni, meg kell mondanom, hogy van még egy harcos kategória is, még pedig azoknak az embereknek a sora, akik közepesen érzik magukat. Mi valószínűleg ezek közé tartozunk.

Hét éve élek Romániában, mint újságíró — és itt nem beszélek, mint polgár, adózó, választó, hanem kizárólag, mint újságíró — és úgy találtam, hogy van irigységteljes mesteresség is, mint a kisebbségi újságíró. Lehet: mi vagyunk a hibások azok, hogy még nem tudtuk meggyőzni az ország közvéleményét, hogy a kisebbségi újságírók sem egyéb kritikánál, hogy a mi véleménynyilvánítási szabadságunk is állami szabadság, hogy az igazság bármely nyelven is szól és hogy nemcsak mi tévedhetünk, hanem azok is, kik a gyanúsítások és vádaskodások paizsával parirozzák ki a mi alacsony bírálatunkat. De íaj uraim, nemcsak

az uralkodó nemzet közvéleményével vannak elintézetlen differenciáink. Gyakran érezzük, hogy saját publikumunk, amelynek irunk, amelyért harcolunk s amelyért idegeinket feláldozzuk, szintén nem akar bennünket megérteni. Gyakran sóhajtok fel egymás között, eltikkadtan, mi kisebbségi újságírók: miért kell éppen nekünk harcolnunk a front élén a többi száz- és száz ezer emberért, miképpen hál a mi jutalmunk azok részéről, akikért a sors szeszélye folytán apostoltként állunk helyt. Ah, mennyivel egyszerűbb vitatkozni a kávéházban, intim társaságban, vagy sétá közben, mennyivel könnyebb titokban szidni a kormányt, biztos helyről berzenkedni a közállapotok ellen és végül becsületesen a sajtót, hogy miért nincs kellő bátorsága, hogy teljes erejével kiáltson bele a világba mindazt, amit mások a közélet piacán még suttogni sem merészelnének! Hányszor irigylem a kereskedőt, a parasztot, a latinert, akinek nem kell véleményét nyilvánítania, ha valamely jelentősebb esemény történik s akitől nem is várja el senki, hogy bármi tekintetben nyilvánosan állást foglaljon. Mi kisebbségi újságírók azonban itt állunk az ellentétes lelki diszpozíciók tüzeiben, ki szeretnők társi szívünket, vágyunk arra, hogy a hatalmasok, a tömegek, pártok és csoportok — csupán a jóhiszeműek és becsületesek — megértsek, hogy nem minden van jól úgy, ahogy van, azonban politikai, pszichológiai és egzisztenciális okokból nem tehetjük ezt gyakran azzal a nyíltsággal, amelyet pedig, úgy hiszünk, hazafias kötelességünk is megkíván. És ha végül is sok óvatosság, megfontolás és elmulasztás után véleményünket papírra vetjük, nincs vele megelégedve senki és ami legfájdalmasabb, nem vagyunk vele megelégedve önmagunk sem. Ugyanabban az időben, amikor a hatalom urai bennünket holmi rebellis elemeknek tekintenek, a kisebbségi közvélemény viszont úgy találja, hogy nem állottunk hivatásunk magaslatán. A Scylla és Charibdis közti vergődés elcsépelet frázisa talán senkire sem alkalmazható jobban, mint a kisebbségi újságíróra.

Ezzel a néhány szóval akartam önök elé vetíteni a mi mindennapi sorsunk képét. Fogadják ezt, mint egy vallomást. Mert ha van fórum, amely előtt igazán őszinték vagyunk és kitárjuk lelkünket, szinte gyónásképpen, akkor ez a román újságírók testülete. Ebben a hét évben, amely az új történelmi alakulat óta eltelt, senki nem tanusított velünk szemben annyi testvéri megértést mint román kartársaink. Román újságok hasábjairól gyakran repültek felénk mérgezett nyilak, — román újságírók kezéből azonban soha.

Ha a hatalom pallosa lesújtott egy-egy kisebbségi sajtóorganumra, önök, román újságírók kötözték be sebeinket. A román nép nagylelkűsége, amelyet a költők sokkal szebben megénekeltek, semmint azt a harcos politika megengedhette volna, a román újságírók kollegialitásában, előzékeny és szívélyes támogatásukban csillogott fel előttünk legbeszédesebben. Önök nemcsak azt tudják, hogy önök erősek ebben az or-

szágban és mi vagyunk a gyengék, hanem érzik azt is, hogy az erőseknek erkölcsi kötelezettségük van a gyengékkel szemben „Qui menge du pape, en meurt”, aki a pápából eszik, az meghal, mondja egy középkori legenda. Nem ártana, ha nálunk is elterjedne az a hit, hogy aki beleharap egy újságíróba, az el fog pusztulni. És vajha védekezne bennünket, kisebbségi újságírókat is ez a babona, mert bennünket már elég sokan megbántottak anélkül, hogy ennek a varázslatos veszedelemnek a félelmét érezték volna.

A szinpad irodalom — uraim — egyre gyakrabban termel vak szerepeket. Maeterlinck híres darabja óta egyre sürűbben jelennek meg vakok a szinpadon. Nagy színesek ábrázolják ezeket a vakokat és topognak tapogatózva a szinpadon. Mióta egy ilyen szindarabot láttam, gyakran elképzelem magamat egy ilyen szerepben és úgy találom, hogy semmi sem szimbolizálja talán jobban a kisebbségi újságírók helyzetét, mint egy bekötött szemű embernek a tétovázása, mint annak az embernek a botorkálása, aki azonnal bátran, biztosan és energikusan tud lépni, mihelyt nem kell a vak ember szerepét játszania. Nekünk azonban — uraim — még nem szabad látnunk, mert a látás olykor fájdalmas volna. Mi sem lehet győtrőbb egy újságíróra, mintha tapasztalja a rosszat, ha itt-ott megnyilatkozik, de nem adhat róla jelet, ismerheti a vétkeseket, de nincs bátorsága, hogy hozzányúljon, érzi, merre vezetne saját boldogulására, népének és honfitársainak boldogulására a valódi út, de jaj, az ő jóhiszeműségében sem hisznek azok, akiknek hitére apellál. És senki sem adhatja vissza nekünk a látás sámsoni erejét, mint a román újságírók szolidaritása. Önök egyedül lehetnek tanuink, hogy nem vagyunk bűnös gondolatoktól és felforgató törekvésektől megszállott kalandorok. Önök tudják azt is, hogy a mi hallgatásunk nem jelenti mindig a mögénk sorakozott tömegek megelégedettségét és a mi kritikánk elnémitése, különösen itt a periferiákon, ahol én is a cenzura dőlgetett karjai között élek, nem jelenti mindig a közélet tisztaságát. És ha megvallottam Önöknek, hogy amikor azok, akiket elfogott gondolatok töltöttek el és akik kedvvel üzik a gyanúsítást, bennünket a haza ellenségének bélyegeznek, ugyanekkor gyakran a kisebbségi tömegek is az ő ügyük elalkuvóinak tekintenek bennünket: meg fogják érteni, hogy nekünk a szó és szabad véleménynyilvánítás derűs szabadságára, nemcsak az uralkodó közvéleménnyel, hanem saját népünkkel szemben is szükségünk van. Mert ha a kisebbségi közvélemény a teljes szólás szabadság létkörében megjelent cikkeinket fogja olvasni, nem fogja gondolni sem azt, hogy az önkény keze láncolta meg tollunkat, sem azt, hogy félénk gyávasság bénítja meg a szavunkat, hanem át fogja hatni az a tudat, hogy az ország és a kisebbségi népek érdeke egyaránt azt a békés, nyílt és harmóniát hirdető tónust kívánja meg, amelyet majd saját

autocenzuránk fog nekünk diktálni. És akkor nemcsak mi, hanem a kisebbségi népek is nem közepesen, hanem, amint kell, — jól fogjuk érezni magunkat. — A kivételes hatalom gyakorlásának mindig káros hatása volt a közélet egész terrénúrára és így káros a sajtó életére is. A rendeletek és tilalmak helyébe menjünk vissza a bírósághoz, amelyben hiszünk és bízunk, mert mi is osztjuk azt a jelszót "Il y des juges a Roumanie". Akkor a hatalom helyett megtestesül előtünk a jog és akkor új szint és életet nyernek Goldis László szavai, amelyet a gyulafehérvári nemzetgyűlésen mondott: „Az összes románoknak egy államba való egyesülése csak abban az esetben lesz szilárd és csak akkor fogja ezt a világtörténelem később is garantálni, ha a civilizáció új felfogása által előírt összes kötelezettségeknek meg fog felelni és bennünket annak a parancsnak a teljesítésére fog ösztönözni, hogy ne büntessük az utódokat az elődök vétkéért”.

Uraim! Esténként halgatom otthon, amikor tizenegyet esztendő ficskám a románok történelmét tanulja. Legutóbb a következő mondat ütötte meg a fületem: „Traján császár katonái átleptek a császár parancsából épített hidat, elfoglalták a dákok földjét és meghódították a népet”. Az én fiam

Kik lettek állampolgárok?

A vármegyeházaán működő állampolgársági felelősségi bizottság újabb a következő állampolgárságát ismerte el: Demjén Emil Micske, Baumgarten József Felsőhomorod, Kurta Katalin Kisilaka, Erdélyi Ilona Székelyhid, Balázs Sándor Székelyhid, Blaga Dimitriu, Mittelmann Szeréna, Schwartz Ferenc, Karácsonyi Sándor Zilah, Lenkei Gizella, öz. Sichert Ferencné, Benjámín István Szalonta, Gyarmati Gábor Seiu, Weisz József Babta (Salaj), Grosz Sándor Babta, öz. Gergely Mihályné Tenke, Somogyi Károly Tenke, Bertalan István Patalu-mare (Salaj), Schwartz Árpád Székelyhid, Kovári József Berettyószéplak, Szabó Sándor Zilah, Dávid Stefan, Leipnik Gyula, Sárközi Albert Zsibó, Hala Amica Zsibó, Almási József, Sámsón István, Tamás Flóra, László Sándor, öz. Balázs Sámuelné, Benedikt Jenő Belényes, Buljok Etelka Belényes, öz. Vámos Miklósné Belényes, Kun József Belényes, Ambrosi di Gasparó Belényes, Desabato Piétró Belényes, Riva Augustinó Belényes, Riva Primó Belényes, Digiustó Valentin Belényes, Schwartz Andor Belényes, Dicker Aladár Belényes, Wallerstein Sámuel Belényes, Uzbecu Lucrécia Belényes, Toma Nicolae Belényes, Schächter Sándor Belényes, Trescovan Laura Belényes, Pollák Jakab Belényes, Rosenbluth Lajos Belényes, Pop Teodor Belényes, Barsan Floare Inánd, Sternberg Isac Ermiályfalva, Görög Lajos Bihar, Handra Imre Piskolt, Szöbel Emil, Gergelyffy István, Follman Piuvas Ermiályfalva.

Az akták pótlására hívták fel a következőket: Katona Kálmán, Horváth József, Herczegh Kálmán, Heller Péter, Csonka István, Erdős Márkusné Belényes, Kun Pál Belényes, dr Kovács Gyula Belényes, Lebovics Jakab, Markovics Mórné-Braunstein Lidia, Messer Gyula, Nagy Józsefné-Fövényesi Etel, öz. Németh Károlyné, Ocsák Józsefné, Pohl József, Somogyi István, Tolnai István, Balázs Árpád, Diószegi Róbertné, Fehér András Mármarosziget, Szabó Dezső, Szabó Péter, Bezdek József Mármarosziget, Ferenčík György Mármarosziget.

akkor azt kérdezte tőlem: „Azt értem apám, hogyan foglalnak el egy országot, mond meg, azonban nekem, mit jelent az, hogy meghódították a népet? Hogy kell egy népet meghódítani?” Uraim, az én fiam a legnehezebb problémák egyikére kért tőlem választ Felhívom önöket, adjanak választ önként a tudatlanoknak, a várakozóknak, a reménykedőknek, a hívőknek és a kisebbségeknek, ez ország legfiatalabb gyermekeinek, akik úgy szomjaznak erre a feleletre. És ha van valaki, aki erre a kérdésre válaszolni tud, az én hitem szerint csak az újságíró lehet, akinek messiási hivatása, hogy betöltse azt, amit üresen hagytak a politikusok és helyre pótolja azt, amit elrontottak az ületemberek; hogy megértést és békét hirdessen a földön, hogy mindennap újból és újból egy új hegybezárdet tartson, amely az utóbbi két évezred legnagyobb kulturális eseménye volt s amely minden publicisztikai tettéért megismétlődik, amit meleg szívvel és józan bölcsességgel alkotunk meg. És abban az országban, amelyben a sajtó élén olyan férfiak állanak, mint akiket körünkben üdvözölhetünk, ott a kisebbségi sajtónak, amelyekben egy jövő reménye él s amely nem örövend a rossznak és törekszik a jóra, a kétségbeesésre oka nincs.

Visszaautasították a következők kérését: Schärer Vilmos Belényes, Weinberger Géza Belényes. (Folytatjuk.)

Szücs Géza jutalma

Az 1919-es kommunista gazdálkodás a város előtt

Egy érvényben lévő rendelet értelmében a városnak el kell készítenie az elmúlt évek lezárt számadásait. Ezt a horribilis nagy munkát Szücs Géza nyug. főszámvevő végzi el, mint aki legjobban el tud igazodni a régi számok iratlanában.

Az 1919-es számadás most került a városi tanács elé. Ebben az évben a forradalmi kormányok gazdálkodtak a román hadsereg bevonulásaig. Egy havi kommunista gazdálkodás is bent foglaltatik az 1920 márciusáig terjedő zárszámadásban. Érdekes, hogy a normális menetnek alig ha mondható esztendő a város gazdálkodását illetőleg kedvező eredménnyel zárult. Egyedül a vízműnél mutatkozott deficit, amely közel egy fél millió koronát jelentett. Ezzel szemben az általános költségvetés mégis pluszt mutat. Az elkövetkező költségvetési esztendőre 610.238 korona tiszta eredményt írt át a város.

A lezárt költségvetéseket Bukarestbe fogják felküldeni az 1920—21 és 1921—22-ös évi zárszámadásokkal együtt. A további esztendő anyagát Nagyvárad már beszolgáltatta a minisztériumnak. A tanács az elvégzett emberfeletti munkáért elsősorban köszönetet szavazott Szücs nyugalmazott főszámvevőnek. Veress Béla, az új főszámvevő indítványozta, hogy a kemény, 4—5 hónapot igénybevevő munkáért szavazzon meg a tanács külön 5—5 ezer leit esztendőnként. A tanács az elvégzett nagy munka nem is tulságos ellenértékeképpen a 15.000 leit egyhangulag megszavazta.

Szücs Géza nyug. főszámvevő, aki 3—4000 leit havi illetményből él, mert harminc évi tisztviselősködés után szegény ember maradt, így szól:

— Nagyon halálan köszönöm a tanács jóin-

dulatát, de tartozom kijelenteni, hogy én is mert dolgozom nyugdíjba helyezésem után is, norálva vagyok azzal, hogy régi fizetésem pom.

A tanács tagjai mosolyogva, szemükben ság és meghatottság derűjével összenéztek — Tudjuk ezt, — mondotta a polgármester — és főszámvevő ur a respektálást érdemlő talmas munkáért illetményein felül külön ezt az összeget.

Székrekedés-el, em
fési zavaroknál és vér
lasoknál re gel éhgyomorral p
természetes „**Ferenc József**”
serüvizet iszunk. A belorvosi klinik
szerzett tapasztalatok szerint a Fe
József víz az ideális hashajtó mi
jellemző tulajdonságait egyesíti m
ban. Kapható gyógyszer-rakban,
gériakban és fűszerüzletekben.

Passage mozgószínház

Ma, vasárnap utoljára
fél 4, fél 6 fél 8 és negyed 10 órakor

Henrik Sienkiewicz regénye

QUO VADIS

Monumentális film 10 felvonásban.

A főszerepben:

Emil Jennings, Allons Frijan

Helyárak: 20, 15 és 10 lei.

Fél 4 órakor: 15, 12 és 8 lei.

Karácsonyi és újévi ünnepekre

ha hentes és élelmiszer szükségleteit a legolcsó
áron akarja beszerezni, keresse fel

Tóth Sándor hentes és csem
őru üzletet —

Str. General Holban volt Széles-utca, 46. szám
Ciorogariu Uri, és Brațianu (Szaniszló-utca)val szembe
Nyulokat és vadfeléket napi árban veszlek
Mindennemű hufstölést jutányos áron elváll

Lehetetlen olcsón árusítom

az összes raktáron levő

készletemet

Eladásra kerülnek: Női divi
szövetek, kabát helme
dársonyok, vásznak és
asztaneműek.

Világ árufház

Sas-épület, szemben
Róna Andor üzletével

Biața Uniri (vol
Str. László-tér) 3

Apolló mozgószínház

Vasárnap hétfő

JÓKAI MÓR gyönyörű regénye

Vasárnap, hétfő

AZ ARANYEMBER

A két rész 10 felvonás egyszerre.

Főszereplők: Lenkei Ica, Berkgy Lili, Beregi Oszkár, Rajnai Gábor

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Képzőművészeink tömörítése

Karácsonyi kiállítás

A specializálódás dacára, a háború utáni idők nem engedik meg az egyéni akciókat. Az idea diadalra juttatására összeségre van szükség, amely ezért egyöntetű legyverrel és elszántsággal indul a harcba. Így indultak el képzőművészeink is a háború utáni időben a diadal volt lelkesedésüknek megérdemelt eredménye. Kiállításuk valóban esemény, szenzáció volt, amely kulturáért szomjuhozó közönségünknek kellett.

De azután jött egy nagyon szomorú időszaka a kiállításoknak. Boldog-boldogtalan rávetette magát a közönségre, festőművésze kiáltván önmagát. Alakultak „kulturintézmények”, amelyek valószínűleg sportolták a közönség megtévesztésére, de hálá az igazság körülhatárolt purifikáló erejének, ezek ma már csak kellemetlen emlékek.

Ezek a vállalkozások egészen diszqualifikáltak a „kiállítás” tiszta jelentőségét s ezt visszaállították, összefoglaltak legjobb művészeink: Barát Móric, Irimie Miklós, Macalik Alfréd, Mikes Ödön, Tibor Ernő festők és Kara Mihály szobrász s egy együttes kiállítás keretében az utolsó év munkásságát tárják a közönség elé, amely hasonló lelkesedéssel kell, hogy összejöjjön művészeti kulturánk megszilárdítására, mert nemesebb enünknek, szebb életünknek csak ez lehet az alapja.

A kiállítók anyagának igazi művészi kvalitását szükségtelen közönségünknek külön dicsernünk, mert mindegyik kiállító művész tiszta törekvésével megalapította jó hírnevét.

A kiállítás december 17-én a Heyman-kertben nyílik meg.

◆ SZÍNHÁZ ◆

HETI MŰSOR:

Vasárnap délelőtt: A Törökvs Sportegylet Madas-matinéja.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Diadalmasszony, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 81.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Valuta, Pálfi György-Ilse Iren pályadíjat nyert parasztdramája, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 82.

Vasárnap este: Orlov, operettujdonság másodikor. Bérletenkívül. Sorozatszám 83.

Hétfőn: Orlov, operettujdonság harmadszor, A) bérlet. Sorozatszám 84.

Kedd: Orlov, operettujdonság, negyedszer, B) bérlet. Sorozatszám 85.

Szerda este: Orlov, operettujdonság, ötöd-ször. Sorozatszám 86.

Csütörtök este: Orlov, operettujdonság, hatod-szor. Sorozatszám 87.

Péntek este: Orlov, operettujdonság, heted-szor. Sorozatszám 88.

Szombat este: Orlov, operettujdonság nyol-cadszor. Sorozatszám 89.

Szombat délután fél 4 órakor: Orlov, ope-rettujdonság, nyolcadszor. Sorozatszám 89.

Szombat este: Román előadás.

Vasárnap délelőtt 10 órakor: A városi szin-ház művészeinek „Madas-matinéja”. Sorozat-szám 90.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Dolly ope-rettujdonság, mérsékelt helyárakkal. Sorozat-szám 91.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Lyon Lea, dráma, mérsékelt helyárakkal. Sorozatszám 92.

Vasárnap este: Orlov, operettujdonság, kilenced-szor. Sorozatszám 93.

A SZÍNHÁZI IRODA TÍREI:

— Az Orlov premierje. Ünnepi est volt az Orlov premierje. Mindenki, aki a színház tagja, lá-zasan és határtalan lelkesedéssel készült erre az este, amely erőpróbája lesz egy a színház művés-zárdájának, mint az igazgatóság áldozatkészségének. A közönség érdeklődése annyira fel van csigázva, olyan sokat várt ettől az operettől, hogy mindenki művészi kötelességének tartotta, hogy a lehető leg-tökéletesebbet nyújtsa. A színpad, mint egy mese-beli tündérváros pompázik és ragyog, a színpadi technika ezernyi boszorkányossággal és ötlettel vo-nul fel, hogy ámulatba ejtse a publikumot, a sze-replők tökéletes tudással oldják meg feladataikat és mindez a legnagyobb izléssel és pazarsággal törté-nik. Vesse föl emlékeztetőbe a közönség, hogy az Orlovba a következő szenzációk ragadtatják el: Kozák-tánc, Bellák-Páger táncduett, görög tánc, Zöldhelyi-Tompa tangó-blue, Xaxofon szülő, meg-elevenedett toalett-szoba ambra kölnivízzel, élővirá-gok, melyek a közönség előtt nyílnak ki, óriási szobába, szökőkút, Újhelyi kilenc toalett-szobája, az

aranyak, selymek és brokátok ragyogó gazdag-sága, Zöldhelyi Anna harmadik felvonásos párisi meztelensége és az összes művészművészi káprázatos toalettjei. Az Orlov egy másuttan 10 szer kerül színre, mert az előjelekből ítélve, több hónapra kereszttül zsúfolta ház fogja végignézni ezt a világhírű ki-állítás előadást. Az Orlov főszerepeit Zöldhelyi Anna, Bellák Aranka, Tompa, Páger, Sós, Stoll, Tompos, Bereng és Fülöp játsszák. A zenekart Do-náth Lajos dirigálja.

Heyman-szinkör heti műsora:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 órától 1 óráig.

Vasárnap: „24 órára úr”, a főszerepben Carlo Aldini és Grete Reinwald-al.

Hétfő: „24 órára úr”, a főszerepben Carlo Aldini és Grete Reinwald-al.

Kedd: „Moulin Rouge titka” 8 felvo-násban, a főszerepben Sandra Milowanoff és Georges Vaultier.

Szerda: „Moulin Rouge titka” 8 felvo-násban, a főszerepben Sandra Milowanoff és Georges Vaultier.

Csütörtök: „Moulin Rouge titka” 8 felvo-násban, a főszerepben Sandra Milowanoff és Georges Vaultier.

— „24 órára úr”. Meglepetés lesz min-denki számára e film, mert olyan csodás és elképzelhetetlen produkciókat látunk e film keretében, amelyről eddig fogalmunk sem volt. Carlo Aldini és Grete Reinwald művé-szete, a gyönyörű felvételek és nagyszerű rendezés mindenkit frappirozni fog. A „24 órára úr” című film csak két napig, vasárnap és hétfőn lesz a Heyman-szinkör műsorán.

~ MOZI ~

APOLLÓ-MOZGÓSZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Vasárnap, hétfő: „Az aranyember”. Jó-kai legszébb regénye két részben, 10 felvo-násban egyszerre.

— Jókai Mór csodálatos fantáziája: „Az aranyember” című regényében pompázik a legnagyobb színekben. Ezt a regényt ját-sza még vasárnap és hétfőn az Apolló, még pedig mind a két részt, 10 felvonást egy-szerre. Amint Senki szigetéről. Komáromról, Timár Mihály két életéről és két szerelméről, Noémiről és Timeáról megálmodott a legnagyobb magyar mesemondó, mind benne van ebben a gyönyörű filmdrámában, a változatos és bravúros rendezésben és a leg-jobb magyar filmművészek alakításában. „Az aranyember” minden jelenete a mese és a valóság határvonalán mozogva, a legszebb élményt szerzi a közönségnek. A nagyszerű

dráma főszerepeit Lenkefi Ica, Berki Beregi Oszkár és Rainai Gábor alakítja.

A Dorian-filmszínházban ma. vas. délelőtt 11 órakor 10 és 6 leies helyár vigiáték-matiné. — Délután 3, 5, 7 és 9 kezdettel színre kerül egy 8 felvonásos tűnő vigiáték-műsor, melyben Smáthy room Boy és más amerikai filmkomik legjobb burleszkjei szerepelnek. — Hétfőn lesz a bemutatója Pola Negri leg-nagy filmjének, a „Kinai kaland”-nak. felvonásos film az 5, 7 és 9 óras előadás-kerül színre.

— Emil Jannings és Alfons Frylan szák a főszerepet Henrik Sienkiewicz filmesített regényében, a „Quo Vadis”-ban. A 10 felvonásos monumentális film vasárnap utoljára látható a Passage-mo-zis színházban. Az előadások fél 4, fél 6, fél 8, fél 10 órakor kezdődnek. Hétfőn 15 és 10 lei.

Paplan, madrac nagyon szép kivitelben szül Hajnal és Rózsa cégnél, Strada Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1. szám

• Legjobb telefonkészülék villanyfőm-manometer raktáramról. Házi telefon s vi-szerelést, minden fémipari s esztérga-mű-vitásokat igen szolid áron vállal P. el-mechanikus, Szalárdi-utca 9. telefon 512.

• A Die Dame első karácsonyi száma-lei a Hegedűs Hirlapirodában.

• Női kalapok 200 leitől Mos-telkánál.

Darvas harisnyái legjobb

Flancok, barchendek karácsony saionra m leszállítva Letner Márton Rt-nál.

• A karácsonyi Die Dame 70 leier-iató a Hegedűs Hirlapirodában.

Gyermekágyat
Sodronyágubetétet
MADAS
Detaiba is árusít
Str. Tudor Vladimirescu : (Madgar-utca 18, s

• 70 lei a Die Dame karácsonyi szá-ma Hegedűs Hirlapirodában.

• Zoltán-féle iztelen és szagtalan c-májolaj minden gyógyszerárban és d-riában ismét kapható. Romániai főra Farkas drogéria Oradea.

Menyasszonyi kelengyékre vásznak, chiffonok, bat legmegbízhatóbb minőségben Letner Márton

• Köhögés, rekedtség, hurut ellen jobb a valódi Réthy-féle pem fűcukor. Mindenütt kapható.

A DRÉNER HAGGENMACHER

sörgyár közkedvelő

BAVARIA és DÁCIA

duplamalata

extra special

sörei

ismét forgalomba vannak és minden jobb helyen kaphatók.

Nyújtott betegsegelyzesi törvenytervezet hibái

Több orvost, több rendelőt s magasabb
táppénzt

A kormány a munkások és munkások
szóló emelt panaszok orvoslására a be-
segélyező pénztárak igazgatóságai mellé
gyevezett tanácsadó szerveket létesített,
melyek elsősorban az autonómia visszaál-
lítását sürgették. A kormány e sürgetésekre
új törvénytervezetet készített, amely a
munkaügyi törvények egységesítését célozza.
Megtagadja ugyan a véleményező tanácsot,
amely a jelenlegi összetételében, hanem
a harmadik részben a munkaadókból, egy-
hármad részben a munkásokból, egyhármad
részben a miniszter delegáltjaiból állanak a
tanácsok. Némi haladást jelent a javaslat,
amely az aggkori biztosítást is életbe akarja
hozni a regáltbeli módszer szerint, ez
szemben ma még primitív alapon nyug-
vós. Az a baj, hogy a munkás betegsé-
gsegélyezési formája a regáltban ismeretlen úgy,
hogy az új betegsegélyzőtörvény alapján
előzetlen intézmények haladást jelen-
tes a regáltban.

Az új törvénytervezetről beszéltünk egy
szemmel, aki a következőket mondta:

Kétségtelen, hogy az autonómia
jobbban megerősödik s a gyáriparosok
szélese, amely indokolt volt, mert nem
csak, mire fordítják a befizetett összege-
most elegendő, mert az autonómiát a javas-
telyreállítja. Most már szaporítani kelle-
zik orvosok számát, mert a jelenlegi hely-
nem tartható fenn. Ma ugyanis egy or-
25—30, de megessék, hogy 35—40 bete-
gsegélyező óra alatt, tehát nem tud kellő
elmelet fordítani minden betegre. Szaporí-
tani kell tehát az orvosok számát és a ren-
delőorvosok számát is. Ez idő szerint nincs rá
ezet, még arra sem, hogy a velencei ren-
delő felállíthassa a pénztár. A táppénz se
tartható fenn, amely ma hetenként és fejen-
150—180 lei. Ennek felemelését a mun-
dók szövetsége eddig megakadályozta a
több említett súlyos ok miatt, hogy nincs
onómia s a befizetett járulékok hovafor-
rásába nem volt beleszólásuk. A baj most
van, hogy mindenki biztosításra kötele-
t, aki kereskedelmi, ipari és gyári üzem-
s alkalmazott, bármily magas legyen a jár-
almazása. Ebből a jövedelemből azonban
csak 1001 lei után fizetnek járulékot s mivel
a beteg, nem lehet több táppénzt fizetni,
mint 150—180 leit hetenként. A javaslat az
na, hogy emeljék fel a biztosítási összeg
árát 5000 leire s akkor havonta legalább
10 lei táppénzt kapnának a betegek, ami
r számavehető segítség. A 10.000 leien
tali jövedelmeket pedig ki kellene vonni a
biztosítás alól, mert méltánytalan, hogy
10.000 leies fizetésű tisztviselők s alkalmat-
tak 1001 lei után fizessenek járulékot s
oran segélyben részesüljenek, mint a többi.
A munkaadók és munkások tehát csak
ly tudják a visszanyert autonómiát érvé-
síteni, ha a biztosítási értékhatárt fel-
emelik s ezzel az orvosok, rendelők számá-
nak szaporítását lehetővé teszik s a táppénz
felemelésére alapot nyújtanak.

Abban a kérdésben, hogy a vélemé-
ező tanácsok mai összetételét a kormány
egváltoztassa, a munkaadók és munkások
gyéltelmileg állást foglalnak a tervezet el-
a, nincs szükség az autonómiában a kor-
ány képviselőire, a munkaadók és munká-
ok delegáltjai megfelelően fogják intézni az
onóm betegsegélyző ügyeit.

Nyolcszázévelőtti babona uralkodik a falvakban

A vérhaj, kuruzslás, vak gyerekek jelzik a falu lelki nyomorát

Pár héttel ezelőtt cikket írtunk a poliklinika
működéséről és ennek kapcsán megemlékeztünk
arról is, hogy Nagyváradon kétezeröt száz tizen-
nyolc éves fiatal embert kezelnek súlyos vérhajban.
A poliklinika működéséről közölt tudósításunk nagy
érdeklődést keltett, sok levelet kaptunk, amelyben
olvasóink kérnek, folytassuk felvilágosító mun-
kánkat.

A poliklinika szemesztályán ugyancsak bő al-
kalom nyílik megdöbbenő adatok összegyűjtésére.
A vérhajosok gondatlansága, nemtörődomsége és a
gyógykezelés mellőzése adja a paciensek nagy-
részét, akik gondatlanságukkal nemcsak saját
egészségüket ássák alá, de megfertőzik környe-
züket.

A poliklinika orvosainak működéséről csak a
legnagyobb elismerés hangján lehet megemlékezni.
Amit ezek az orvosok végeznek, az tulajdonképpen
emberi képzeletet. A bogyógyászati osztályon
dr. Matei, dr. Riemer, dr. Bihari, a sze-
mészetben dr. Fried József dolgoznak és bizony
nincs sem a meglesztett munkának az eredménye.
Ha kérdezzük miért, a bizó orvosok összecsapják
kezüket és csak egy szót mondanak: a babona.

Ráolvasások kora a falvakban.

Ez divik most is. A kuruzsló öregasszonyok
korát éljük épp úgy, mint hatszáz-nyolcszáz évvel
ezelőtt. Egyfelől az orvosi tudomány fejlettsége,
az injekciózásokkal való gyógyítások csodálatos
eredményei, másik oldalon áll a ráolvasó fogatlan
kuruzsló-asszonyok lelketlen munkája.

A falu népe jobban bízik még ma-
napig is a kuruzsló asszonyokban,
mint az orvosban.

Ezt nem is tagadják. Orvoshoz csak a leg-
utolsó esetben mennek, amikor már a kuruzsló
annyira lerontotta a beteget, hogy segíteni senki-
nek sem áll módjában. Hiába jelennek meg nép-
szerű brosrak, népies könyvek, azok, akiknek
legjobbán szükségük volna az előlvasásra: a pa-
rasztok, munkástömegek legnagyobb része analfabéta.
Nem a szervezett ipari munkásokra gondolunk,
akiknek intelligenciája biztosíték a sötétség meg-
gátolására. De a szervezett munkásság soraiban is
szedi áldozatát a tudatlanság, holott a munkásság
minden más iránt sokkal nagyobb fogékonyságot
mutat, mint a betegségek leküzdésére és annak
továbbterjedésének megakadályozására.

Faluhelyen olyan méreteket ölt a babona ha-
talma, hogy gyors beavatkozásra van szükség a
fenyegető veszély elhárítására. Ha nem követke-
zik be nagyon hamar az orvosok és hatóságok
közös fronton való támadása a babona, a kuruzs-
lás ellen, akkor kimondhatatlan veszéllyel kerülünk
szembe.

Dr. Matei főorvossal nem volt alkalmunk be-
szélni, annyira el van foglalt, hogy napokon ke-
resztül tíz percet nem tudott nekünk adni. A vele
együtt dolgozó orvostól tudjuk, hogy dr. Mateinek
egy kész tervezete van, mely szerint

orvosok járnak végig a falvakat, min-
denütt felvilágosító előadásokat kellene
tartani most, amikor még nem nagyon
késő.

Dr. Matei tervezetét már holnap életbe kellene
léptetni, mert így talán, még lehetne segíteni. Nem
tudjuk, mi akadályozza a terv keresztülvitelében,
helyes volna, ha sürgősen érintkezésbe lépne a ha-
tóságokkal, emberbaráti intézmények vezetőivel és
mindenkinek a támogatását kikérni, aki segíteni tud
és akar.

Mindannyiunk szügyene, ha tőlünk negyen-
ötven kilométernyire a babona szedi áldozatait.

A fertőzés száll egyik emberről a
másikra

faluhelyen és hogy mi következik abból, ha valaki
tisztatlant, vagy gondatlan, én láttam egy délelőtti
dr. Fried rendelőjében a poliklinikán.

Dr. Fried József nem ad „interjút”, csak
„beszélget”. Látom, hogy ez a nagyképzettségű
fiatal orvos vele érez a betegével és fáj neki, hogy
a legnagyobb részt gonoreás szembetegségeket sze-
rencsétlenül tették a kuruzslók. Hozzá már csak
akkor mennek, amikor agyon van komplikálva a
szem. Rendelés után szőlásra bírom és együtt já-
vunk a poliklinikáról.

— A szembetegségeknek, ahol sokszor egy-
szerű borvízes borogatás is használható, elrontják az-
zal — még elgondolni is borzasztó — hogy például

teste váladékával mossa gyulladásos
szemét, gonoreát kap és megvakul
menthetetlenül.

— Azután megkapja a kisgyerek, a feleség, az
egész család. Gyerekeknél az ilyen gonoreás szem-
betegség nehezen bír, de gyógyítható,

fejnőtteknél 80 százalékra biztos a meg-
gyógyulás ilyen esetekben, bármilyen
gyors is az orvosi beavatkozás.

— A budapesti, bécsi, szegedi, párisi vakok
intézetének statisztikája szerint a vakság 70 száza-
léka gonoreás megbetegés következménye. És ez
ellen nem lehet tenni semmit. Olyan hatalmas a
babona kint a falvakban, hogy dacol az orvosi tu-
dománnyal.

— Mondok egy pár megdöbbenő esetet, hogy
legyen fogalma milyen hatalmas ellenségünk a ba-
bona. Jön egy falusi anya kétségbeesve a polikli-
nika. A gyermek szemé genyves és első pillantásra látszik,
hogy megvakul. Nincs mentség. Az anya beismeri,
hogy „olyan” betegsége van neki is, férjének is,
aki még a háborúból hozta haza. Intim toalettet
végezte és ugyanazzal a törülközővel törölte kis-
gyermek szemét is. Nincs mentség, hiába a lelki-

Milyen leszállított karácsonyi reklámok

HA APÓT
LINOLEUM

és szőnyegkülönlegességei áruházában,
ahol olcsó árakban óriási választék mellett vásárolhat

30 leterakat:

ORADEA-MARE

Mul. Reg Ferdinand 5.

Lerakatok: CLUB, TAPISOAR

Legjobb gyártmányú hó- és
sárcipők:

Női sárcipő lei 275 Férfi sárcipő L. 330

Női hócipő lei 490 Férfi hócipő L. 670

Felöltöztető gummitálcák

a legnagyobb választék- Lei 900 -tól

ban, elegáns fazonban

Viaszosvászon

prima minőség, gyönyörű mintákban

80 cm. széles mtr. Lei 100 -

100 cm. széles mtr. Lei 125 -

115 cm. széles mtr. Lei 145 -

Bőrvászon

Kárpitosok, kocsigyártók és könyvtökök részére

nagy választékban, 115 cm. széles Lei 115-től.

Linoleum

szébbnél-szebb mintákban

70 centiméter széles Lei 150 -

90 centiméter széles Lei 190 -

Padlóbevonásra miniatűr,

vagy parkettilemez 200 cm.

széles nedvezem-
terenként - Lei 210 -

Kapható 250 - 300 cm. szélességben is

Szőnyegek

Strapa futószőnyeg 70 cm. széles Lei 98 -

90 cm. széles Lei 149 -

Agyló szőnyeg „Buclé” Lei 145 -

Ottomán-takaró „Karamanie” Lei 1230 -

Két oldalt használható ebédőszőnyeg 200x300

méterben, nagyon szép mintákban Lei 1730 -

Plüsch szőnyeg

gyönyörű mintákban 200x300 - Lei 4300

Legprimább minőségű plüschszőnyeg mtr. 515

Rüggöny

szébbnél-szebb mintákban - Lei 520

Ezenkívül nagy választék faliszőnyegben, láb-
törölk, mindenféle gummitálcák, tornacipők,

sárcipők, játéktárgy, gummitálcák stb. stb. etc.

Eladás nagyban és kicsinyben!

BERETVÁS PASZTILA a legmakacsabb fejfájást is elmulasztja

ismeretes kezelés, már a kuruzslóasszony mindent elrontott.

— Másik eset. Egy asszony szemén különben könnyen gyógyítható kimarás van. A kuruzsló tanácsára lótrágyát tett a szemére és ez annyira elrontotta a beteg állapotát, hogy hosszas kezelés tudja csak korrigálni.

— Hány eset van, amikor például egy törülköző, amit közösen használnak, mindegyiket végigfertőzi. Megfertőzi az ártatlan kicsinyeket a nagyok gondatlansága, nemtörődomsége és egy ilyen csöpp-ségnek egész életére rányomja bélyegét a betegség.

— Nem tártam bele a babona elleni harcba, de szívesen magam ön előtt, nem is beszéllek többet. Jöjjenek önök is a sajtó hatalmával az orvosokhoz segíteni, gyorsan, ne engedjük, hogy 1925-ben a babona tudjon dacolni az orvostudománnyal.

Embernek, tenni kell valamit a faluban uralkodó sötétség eloszlatására. Jöjjen mindenki, aki tud és akar segíteni. (b. gy.)

Bőrbuforok

buncserk, valamint ruganyos ágybetétek. Kapható és megrendelhető előrendű minták szerint.

Kovács József kárpitosnál
Strada Alea Emanuel Gojdu (Deák Ferenc-u.) 1.

Hócipő, sárcipő

szakzerű javítását vállalja

Gummi javító

Piața Unirii Str. Săguna (Kapucinus u.) sarok. Ugyanott nickelezés és csiszolás, korcsolya nickelezés és élézés.

Elkeseredett verseny a biztosító társaságok között

Budapest, december 12. Talán egyetlen üzletágban sincs ma olyan elszánt és elkeseredett verseny, mint a magyarországi biztosító társaságok között. Amíg a régi Magyarország biztosító szolgálatát 18 magyar és külföldi társaság látta el, addig ezidőszent a kicsi Magyarországon 70 intézet működik. Természetesen a mai terület nem bírja fenntartani a hallatlan költséggel dolgozó intézeteknek ilyen nagy számát s mi sem természetesebb, hogy ez a körülmény a legégszertelenebb versenyt váltotta ki, aminek éppen a biztosítottak adják meg az árát.

A nagy versengésre, amely abban áll, hogy a társaságok a díjtételeikkel egymásra licitálnak, a kereskedelmi törvény 485. §. nyújt alkalmat, amely minden biztosítottak módot nyújt arra, hogy bár a különböző elemi biztosításoknál 10 évre kötelezi magát valamely intézettel kötött biztosítás fenntartására, mégis a második év végén jogában áll egész egyszerűen bármely új társasághoz áttenni a maga biztosítását. Ez a körülmény aztán egy olyan kétségbeesett versenyhez vezetett, amely ebben a pillanatban csaknem irreálissá teszi a biztosítást. Hiszen minden társaság azért tud kedvezőbb díjtételeket alkalmazni, mert a biztosítást abban a hiszemben köti, hogy a fél 10 évig fogja a díjakat fizetni. Am a helyzet az, hogy ma minden társaságtól elcsalja a másik az üzletiélet és így tulajdonképpen a legtöbb ember 10 év alatt 10 társaságnál biztosítja magát. Ebből az eljárásból aztán az is folyik,

hogy a biztosító társaságok az összes pártolt feleiktől visszakövetelik azokat a díjtételeket, amelyeket azért adtak, hogy a biztosítás 10 évre köttetett. Ebből viszont a pereknek egy olyan tömege keletkezik, hogy a beavatottak szerint legalább 50 olyan per van folyamatban, amely a nyugtamtartamengedményeket követeli vissza.

Különös veszedelmet rejt magában K. T. 485. §. azért is, mert a gombaműszaporodó biztosító társaságok valahányszor eléggé érzik a kárfizetési kötelezettséget, amikor a biztosításokat felveszik, alább is csak így magyarázható az a hallatlan verseny, amely bizony egy nagy kár esetén a legnagyobb veszedelmet jelentené az országra, mert esetleg nem válna ki a biztosítások dacára az elsenvenzárókért fizetéseket teljesítsen.

Értesülésünk szerint az utóbbi időben magyar kormányoknak is sok gondot okozott a lehetetlen állapot és mint velünk beavatottak közlik, tárgyalások folynak abba az irányban, hogy a kormány a K. T. 485. §. egy egyszakaszos törvénnyel módosítaná, olyképpen, hogy kizár minden olyan egészségtelen versenyt, amely az országos vagyoni létében veszélyeztet. A törvényről most tárgyalnak a tervek szerint az teljes biztosítékot fog nyújtani a társaságoknak.

ZSOLDOS

:: tanintézet ::

Budapest, VII, Dohány-u. 84.

Telefon szám József 124-47.

HUZELLA és PFAFF cég

összes árucikkait

mélyen leszállított árban

árusítja!

8

napiig tart az

AU PRINTEMPS

(volt MISSIE)

olcsó

elárusítása!!

Az idő már nagyon rövid. Slessen ezen alkalmat megragadni!

Előkelően - jufányosan
ruházkodni

DARABONT & SZIKSZAI
cégnél lehet, Ferd. király (Rákóczi)

Fejfájásnál és fogfájásnál

a legkifináltabb szolgálatot

Bayer

Aspirin

tablettái

teljesítik.

Csak az eredeti csomagolásból vásároljuk (6 vagy 20 tablettát tartalommal) a fehér-zöld-piros pecsétbéllyel ellátva!

Palesztina-meeting
december 14-én hétfőn este 9-
a Heyman-szinkörbe

Előadó: USSISHIN mérnök,

a Keren Kajemeth directoriumának elnöke.

Bélepő jegyek kaphatók: Carneval Bul. R. Ferdinand 7. Rosenzweig R. miedertület, zár-épület, Blum esernyőüzlet, Köröspárt, roviz színház cukorkaüzlet. Aru orgánai Kereskedelmi Csarnok épület. Mizrach Mihály (Nagypiac)-tér 2. Keren-Kajemeth Parcul Trajan (Széchenyi-tér) 1. Dr. Blum Imre irodája, Bul. Regele Ferdinand 1

Megtöröm a jeget

Legyek az utcán. Ezer meg ezer ember szembe velem. Hölgyek, urak, szegények, gazdagok, műveltek, műveletlenek. Gyűlem az arcokat. Leolvassom a gondot, a gondatlanságot, az örömet, a félelmet, a haragot. Csak amit keresek, azt nem lehet. Pedig lehetetlen, hogy csak én volnék... Köztük is akad, biztosan nem is tudom, aki épp olyan, mint én. Csak titkolják. Nem merik bevallani. Meg kell hagyni, hogy nagyszerűen uralkodnak az arcukon. Egy vonás, egy rebbenés nem árulja el, mit?

Azt, amit én most nem titkolok tovább, én bevallok. Azt, hogy épp úgy nem látok az egész dolgot, mint ahogy én értem.

Most megmondtam. Kláttam elsőként. De most már utánam, emberek! Bevallani mindent töredelmesen.

Ne nézzen olyan sértődötten doktor úr, a műveltségében kételkedem. Láttam a hívtartót, hiánytalanul meg vannak a költészet és a bölcsélet klasszikusai. Szeme elmozdított a biológia csodáim, mellre szívtva a sárga idegen tájakon, szorgalmas éjszakai idézte a mult idők szellemét, a korokkal is van kontaktusa, a mindennapi problémáit könnyű szerrel oldja... látom: nem a műveltségében kételkedem.

Nem is úgy értem én ezt a dolgot, hogy alán tájékozatlan az élet apróbb és nagyobb dolgaiban! Oh, tisztelettel nézem a műveltségét, amellyel pert visz, sebet kezel, alkodik, magasfeszültségű áramot vezet... a csodálatom nem egyszer tapadt Önre elmés társalgás során... Imponált a belátással is, mellyel gyermekeit a des rév felé vezette...

De mondja: ez a biztonság sosem hagyom? Egyszer, egyetlen egyszer se volt, hogy megijedj?! Hogy úgy végignézte a tetőtől-talpig, száznyolcvan centiméternyi, hetven kilónyi önmagát, és rámeredt az egyszemélynyi, egykoponyányi egy-egyára, halálos rémülettel: „Istenem, mikévé vágyok, milyen magam vagyok”. Rajtam — bocsánat, hogy magamat Ön-mérem — rajtam sokszor megesett. Visszanéztam ilyenkor, hogy: nem igaz semmi sem. Hogy csak játékos elménk szücske: a testvér, a rokon, a barát, az ismerős, a testvér, az Ember... hogy magam vagyok, az egész világon társtalan = egyedül. Ez a kontaktus-szakadás néha tökéletes. Megbénult az érdeklődés minden idege. Romány, Költészet, Humanizmus, Állam, család, minden, amit csak termel az ember szelleme, mesétávoiba szakadt ilyenkor. Alomnyi hitelt sem adtam multam „lóság”-ainak. Én sétáltam görög ifjakkal, az akadémián? Engem hatott meg a monddal? Tőke—Munka harcában bevalloktam hitet? Köztársaságért én lelke-tem? Én izgultam jogért, én lázadtam a szék ellen?

Ne nézzen olyan rémülettel, mert mi az, ha mindent bevallok! Ha elmondom, hogy ma reggel is milyen furcsa gondolatom volt.

Bementem a kávéházba. Minden ember szemében újság lap volt. És olvasták a szegényeket: Sziiliában földrengés volt, Budapesten két villamos összeköszött, a francia akadémia választott két új halhatatlant... Én abbahagyják az olvasást, mennek pert meg, sebet kezelni, magasfeszültségű áramot vezetni, gyermeket nevelni, mind olyan dolgot művelni, amihez nincs köze Sziiliának, a pesti villamosnak, francia akadémia-

És szívembe vajt a kétség: vajon a műveltségünk legtöbb eleme nem-e csak ilyen Sziilia, pesti villamos, francia akadémia? Magunkra aggatott cafrang, csörgő, pávatoll?

Jó, mondja Ön, de mégis: a kultura mégis szívügyünk! Ady nevet adott a kimondhatatlan fájdalomnak, Dickens a lélek sebére balzsamot csepegtetett, Darwin fürkésző szelleme a körben forgó korlátoltságunk új lehetőségeket nyitott, Newton a Kosmost adta hazánkul, Lavoisier, Goethe, mind a maga módján, börtönzárnyító és nem-e mégis megható: egy könyvtár, egy Góliáth mozdony, a rádió?

Dehogy nem! Sőt!! És elragadtatott perceimben még több címszó is eszembe jut. Sokrates, Jézus, Kant, Napoleon, Pasteur. Tolstoj, Marx — bennem mind felkőcsöcsötőre lel. Spontán bámulom a felhőkarcolót, az aeroplánt s mit mondjak Önnek, az orsót, a vagongyárat, a rotációt.. a gyermekfújta színes szappanbuborékot is.

Elragadtatott perceimben...

— De mikor nem vagyok elragadtatva? Ha elszáll a munkának, érzeknek, ételnek-italnak mámor? Ha felszállnak a finom, színes ködök; ha nincs többé hamis fénytörés? Ha fiam arcán meglátom a hideg közönyt, az asszonyom szemén a gyűlöletet? Ha rám támad a kétely, az ősi fájdalom.

Hiába idézem akkor a Lexikon valamennyi címszavát, hiába szavalok gyönyörű verseket, hiába mondom: „óránként 130 kilométer, nahát óriás...” hiába ámulok: „Kétmillió kötet...”

Solus eris....

Nemcsak testvér, barát, honfitárs... elhagy minden tudásod akkor, magadra aggattott minden cifra rongy. Szányolcva centiméternyi, hetvenkilónyi magad, egyedül vagy az egész világon, csak a félelem maradt veled.

És nem érted, nem érted. Ezt az egész dolgot, az egész világot. És fürkészed a siető emberek arcát: ők értik? S ha ők sem, hát miért hazudnak!?

Osvát Kálmán

MOSSE HIRDETÉS

MÉG HAROLD LLOYD IS LUKÁCSNÁL VÁSÁROLNA jutányos rémülettelésére ha itt lakna. O szegény muncs ebben a kellemes helykellőben de

ÖN. igen!

Ime a nagy karácsonyi árajánlat:

	Készpénzért	3 hóra	5 hóra
1 vég 23 mtr szepességi vászon	Lei 1296	1331	1395
3 mtr. szövet egy férfi ruhára	" 990	1040	1090
Egy férfi télikabát kelme, prima, double	" 1560	1636	1720
1.50 mtr. 140 cm. széles kockás gyapju-szövet egy női ruhára	" 840	882	920
Egy kész női kabát angol szövetből vat-telinnel és liberti béléssel	" 2200	2300	2400
Egy kész angol double férfi kabát	" 2800	3000	3200

LUKÁCS & Co. Str. Alexandrii (Teleki-utca) 2

MOSSE HIRDETÉS

Erdélyi problémák (Reflexiók Suciu Péter könyvére)

Ira Keresztury Sándor.

Erdélyi problémák címmel a kolozsvári Societatea de maine néven megjelenő folyóirat kiadásában Suciu Péter nagyenyedi tanár tollából könyv jelent meg, amellyel az erdélyi magyar sajtónak feltétlenül foglalkoznia kell. A könyv Erdély három legégetőbb problémáját boncolgatja s fejjezeinek címei a következők: Az agrárreform Erdélyben. Az erdélyi városok problémája. Társadalmi osztályok Erdélyben.

Suciu könyve kétségtelenül a mai román közvélemény szószólója az erdélyi kérdésben s éppen ezért magyar érdeke vele foglalkozni. Nemcsak azért, mert a könyv szerzőjének érvei ma közkeletűek a román sajtóban és közvéleményben, de azokat egy olyan nacionalizáló törekvés történelmi bizonyítékaként szokták emlegetni, melynek törekvései ma már félreérthetetlenül odairányulnak, hogy a román állam keretén belül a

magyar kisebbséget kulturális, gazdasági és társadalmi téren alárendelt viszonyba juttassa a románsággal szemben, állítva, hogy csak így biztosítható a román állam „nemzeti egysége” és a román nép szupremáciája. Feltétlenül nagy szolgálatokat teszünk tehát az erdélyi magyar kisebbségeknek, ha adódó alkalmakkor szembenézünk ezekkel az efemer érvekkel, melyek alkalmasak lehetnek arra, hogy a román diákságot és népi tömegeket féltékenykedő érzések porázán az úgynevezett „idegenek” (magyarok és zsidók) ellen hangolják, de békés fejlődés alapját nem képezhetik és előbb-utóbb súlyos krízisbe juttatják azt a kialakuló román világlátást, melynek alapján a román közéleti szellem kialakulni látszik. Az egészségtelen propaganda előnytelen következményei már világosan kivehetők. A liberális pártkormány — pedig erről mindenki tudja, hogy az összes román pártok között a leggyakorlatibb politikai érzéssel rendelkezik, — belátta, hogy a kisebbségek szociális, kulturális, gazdasági és politikai erőkontingenseinek ignorálása nemcsak a külföldi köz-

vélemény előtt ássa alá az ország tekintélyét, de annak belpolitikai életében is szörnyű zavarokat okoz és — a sajtó értesüléseiről — komolyan koncessziókra kényszeríti.

Hasonló tapasztalatra jutottak az szakszervezetekkel nacionalizált gazdasági vállalatok vezetői is. Be kellett látniuk, hogy a gazdasági fejlődés terén nincsenek sok és a társadalmak arcúlatát máról napra rendeletekkel és retorziós mutatókkal báztató törekvésekkel megváltoztatni lehet. A román nacionalizáló törekvések kénytelenek belátni, hogy a magántulajdon elvének megsértésével és az erőszakos magánbeavatkozások rendszerének meghonosításával olyan közéleti szellemet vezetett ország belső életébe, mely a legsúlyosabb csúszással fenyegeti az ország szociális és gazdasági életfunkcióit.

olyan szociális és

dasági erőkontingenseket zárt ki az ország életéből, melyeket parancsszóval lehetetleníteni nem tud és kénytelen engedni a normalis fejlődés szükségességeinek.

1. Suciu Péter a románság szempontjából az agrárreformot nemzeti problémának látja. Vitatja, hogy az erdélyi románság régi magyar rezsim minden rendelkezésével álló eszközzel igyekezett megakadályozni, hogy földet szerezzen magának statisztikai adatokkal igyekeztek bizonyítani, hogy addig, amíg Erdély földjéből 1920-as kisajátítások után is, egy román földig 2 hold, addig minden magyar föld több mint négy hold föld jutott.

Meddő játék volna ezekkel a statisztikai adatokkal perbe szállani.

Sokkal súlyosabb tévedés volna az az állítás, hogy a földreform „hajtatása” szaporította az ország mezőgazdasági termelését. Célja, hogy a román nacionalizáló törekvéseket a szociális és gazdasági szükségességeinek báránybőrbe baltázza. állítja, hogy általános érdek volt a birtokok feldarabolása és „egy erős birtokos réteg kiépítése.” Ugyanakkor vetkezőket állítja: „Az agrárreform a birtok feldarabolásával csak látszólag tett jobb gazdasági helyzetet, az erdélyi románságot azonban továbbra is alantaszabta. Az agrárreform csak a román állam fináncotkének és az idegen elemek kula-törekvéseinek kedvezett. Az agrárreform ideiglenesen kielégítette a román földéhségét, de nem akadályozta meg az újabb gazdasági krízis kitörését. Előrelépés de nem szüntette meg okait.”

(Vége köv.)

BORIS GOLBERG a BURBERRYS

angol gyapju szövetek

gyári lerakata

Reg. Ferd. (Rákóczi)-út 5.

Az összes újdonságok
állandóan dús választékban

Nagyban!

Kicsinyben!

Olcsó
karácsonyi
vásár

10%

engedmény a szigorúan szabott árakból
Cipészek Szövetkezetében
Strada General Mosoiu (volt Kert-utca) 4. szám

Grand áruház

SAS-PASSAGE

FOREJAR

Disműcrak

Ridőkulok

Antipultó

nagyválasztékban

Vas- és réz-butorc

nagy választékban érkeztek és legolcsóbban kapják

Áram Adorj vaskereskedésében, S

Avram Iancu (volt Kossuth Lajos-utca) 3. szám

A Népkönyvha céljaira adakoztak: Reichard
né 1000, Vadász Gyuláné 300, Kaszner Sa-
lón 300, Herskovits Lajosné 200, Fischer Jenőné
200, Winkler Simonné 200, Kun Józsefné 260, Lő-

8 felvonásban, hatalmas szenzáció.

ahol a legszebb és legizlésebb ékszereket szolid és olcsó árban vásárolhatja. Kérem győződjön erről személyesen meg.

DAYRAL & TAUBER LTD. LONDON
Közvetlen lerakat és vezérképviselte Románia részére
DEUTSCH POSTÓÁRUHÁZ Nagyvárad
Tiszta gyapju sző elkülönlegességek, mintái kizárólagosak.

A jósnő halála

Dolch néni is meghalt. Szerdán délután csak megállott a kétfogatú hintó a ház előtt, aztán elindult s vitte a hűtő-utca Pithyáját ki a hideg, havas temetőbe.

Jól emlékszem arra a tavasz-estre, mely besodort a hahózó utcáról, abba a különös kis szobába, régi bútorok, mely öblös fotel-ek, féltett olajfestmények és ügyes gipsz-figurák közé.

Emlékszem az apró szemek alatti meg- zsinogeztet papaszemre, szoknyájának hulló redőire, az arc ráncai között hatalmas barna bibircsókokra, a száz egynehány vetőkár- tyára s a hangjára is emlékszem. Arra a nyugós, jaigatós öregasszonyhangra, mely kedves hiszékenységgel beszélt tengerentúli útakról, diplomatákról, hivatalnok urakról, kereskedőkről, ahogy jött.

Szötte, színezte szélesre a kis szobá- ban a mesét s kérés tenyere, mint édes gyermekeket mégtotta meg a megkopott, elrongyolódott, piszkos kártyákat.

Meghalt szegény Dolch néni. Minden folyik rendben, tovább, a meteorológusok hideg telet jósolnak, a fiatalok jó bái sze- zont, a párisi cégek szennázósan új ruha- színeket, a coiffeurök megint más frizurát.

Dolch néni nem jósol többet, ott fekszik az etazseren elárvult kártyacsomója.

Rúth Klára

A bukaresti sajtó a cenzura ellen

A nagyvárad újságírókongresszus kap- csán az egész bukaresti sajtó foglalkozik a cenzura és a kivételes sajtórendszert kérdé- sével és egyöntetűen követeli ezeknek az el- törlését. A Dimineata teljes terjedelmében publikálja Tabéry Géza előadását, a Cuvan- tulban pedig Nichifor Crainic vezércikkben méltatja ezt a problémát. Nichifor Crainic vezércikkéből közöljük a következőket:

A kisebbségi újságírók kongresszusán — ami természetesen is — foglalkoztak a ki- sebbségi sajtó ellen fennálló cenzurával. Ta- béry Géza, az erdélyi magyar irodalom egyik kimagasló alakja tartott előadást és példákkal illusztrálta a cenzura túlkapásait. Egyes esetek mulatságosak, mások pedig azt igazolják, hogy a cenzura a közigazga- tás visszaéléseit palástolja. A kritikát, amelyhez minden polgárnak és elsősorban a sajtónak van joga, a cenzorok önkényesen elnyomják és a törvénytelenégeket a ma- gasabb államérdek köpönyege alá rejtik. A visszaéléseket mi is konstatáltuk ama rövid polémia során, amelyet a Nagyvárad c. lappal lefolytattunk. E lap cikkének egyes szakaszait kitérőtítették és éppen azokon a he- lyeken, ahol — ügylátszik — az író job- ban megnyomta a tollat, amikor a Cuvantul

által képviselt eszmék felett bírálatot mon- dott. Legalább ez derül ki a fehér foltok szé- lein megmaradt mondattöredékekből. Vagy a Cuvantul eszméi ellen voltak ott érvek, vagy pedig erősebb jelzőket adresszáltak a kihúzott szövegben a mi címünkre? De mennyiben veszélyezteteti ez az állam maga- sabb érdekeit? Vagy a cenzor bennünket akart ebben az eszmecsereben az ollójával oltalmába venni?

A mai helyzetben a cenzura - intézmé- nyére nincs szükség, mert nem az egyetlen és nem is a legjobb eszköz arra, hogy szank- ciókat alkalmazzon egy szerkesztő, vagy egy újság ellen, ha az államellenes tenden- ciákat szolgálja. Ellenben igen jó eszköz arra, hogy megmérgezze a kisebbségi újság- írást, figyelmeztetve őket mindennap, hogy az itélkezéssük fogoly-madár, amely csak ka- litkában és csak zárt falak között tud ver- gődni. És hiába a rab-madár nem tud teljes ívben szárnyalni, mint szabad társai.

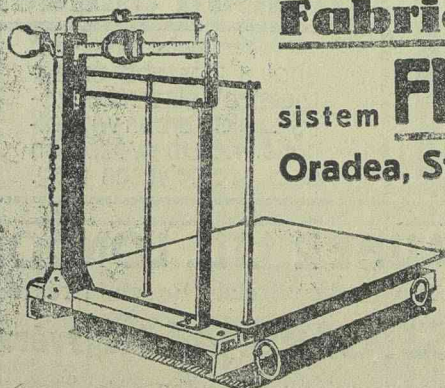
Szörme újdonságok
Leichner szilcsnél,
Str. Episc. Clorogariu

Primus

*~ Teveször-házi-
cipők minden kivitelben leg-
finomabb minőségben meleg-
és puha le anyagból valódi
bortallpallal legolcsóbban
kaphatók IDERIBY-
szállásban.*

- I. Bul. Reg. Ferd. 2. (Bazárépület)
- II. Str. Avram Iancu (Kossuth-u.) 5.
Gyárépület
- III. Str. Nicolae Iorga (Zöldia-u.) 7.

Fabrica de Cantare

sistem FLORENZ mérleg-
gyár

Oradea, Str. Astra 6. Telefon 716.

Gyári áron árusít

mindennemű precíziós és kommerz
mérlegeket és súlyokat

Jótállás mellett JAVIT és HITELESIT
mindennemű mérlegeket.

Teljes magyar telefon-köny

is lesz a Nagyvárad ajándék-
ban, amely az idei magyar naptárír-
zációja lesz. A magyar telefonkönyv
újabb telefonelőfizetőket is magába
lalja.

A szerkesztőség gondoskodott
hogy az újrírt ajándékul adott naptár
igényt kielégítsen. A vastag kötet ne-
hetetlen lesz minden házban.

Igen gazdag a naptári rész, am-
a katolikus, protestáns, görög és
ünnepek fel vannak tüntetve. Itt talál-
tudnivalókat az ünnepekről. Fel van
gyezve a törvényes ünnepek és a
gyatkozások. A kereskedők megtal-
naptárban az összes országos vásáro-
egész bélyegfokozatot, a posta ta-
Teljes névnap mutató is van a napt-
Az irodalmi rész igen gazdag.

kesztőség gondoskodott arról, hogy
szórakoztatód, de tanulságost is adó

Pálffy-né-Gulácsy Irén, Peredy
Ady Mariska, Maurice Renard írásai,
egyik érdekesek és értékesek.

Kovács Béla: Várad történelmi
ról ír.

Nagyon érdekes cikk van Tutan-
sirjának leletéről és az aranycsinálá-
Molnár Imre, a zsidó liceum cse-
„Mi a cserkészet?” címmel írt érde-
nalmányt.

Szűts Dezső: a romániai nagy-
írt, akiket Indiába sodort a sors. Ez
számos érdekes cikk, ismeretterjes-
irodalmi olvasmány lesz a naptárban.

Külön kell megemlékeznünk a
művészi színes címlapjáról, amelyet
Imre, a kiváló festőművész rajzolt. A
számos fényképet és illusztrációt kö-
év eseményeiről.

A naptárt a Nagyvárad min-
fizetője ingyen kapja.

DIVATRIDIKULÓK nagy választék
SZABO J. fésű árúházban, Sas-pa-

Selyem fényű tuszor grenadin függő-
ágyterítőre Hajnal & Rózsa cégnél,
Jozsif Vulcan (Nagy Sándor-utca) 1.

„Zeppelin” kályha
a háziasszonyok kedvence, mert a fűtésnél
szagtalan s hőálló. — Gyári lerakot
Schönzweig & Be
festékkereskedőknél, Str. Avram Iancu (v. Kossu-

BÖRGARNITURA
hencserek, madracok, rendelésre és készen is
GIDALI MANÓ
kártyos, Str. Clorogariu (v. Uri-u.) 2.

Üzletátalakítás miatt
a raktáron levő összes üve-
porcellánárak és képh-
fécék mélyen leszállított ár-
arussítatnak.

Blau Dezső
Strada Alexandri (Teleki-utca)

HACKMAYER
uri szabó üzletében Avram Iancu (Kossuth)-u-
eredeti angol öszi-
vet különlegesség-
megérkeztek.

IPAROSOK LAPJA

Az iparosok bálja

A múlt héten számot adtunk már arról, hogy az iparosok kulturális és vigalmi bizottsága által a Csarnokban rendezett iparos bál erélyesen nagyon szépen, míg anyagiakban gyengén. Tartozunk kijelenteni most utólagosan, hogy lapunk hasábjain elhangzott sok-sok szó és a bállal kapcsolatban legutóbbi írt cikkünk tévesztette el hatását, mert a hét folyamatosan tudatára ébredtek a szegény iparosok érzett kötelességüknek s így az Ipartestület elnöksége utólagosan küldték be a lapunkba igen sokan utólagosan küldték be a lapunkba igen sokan utólagosan küldték be a lapunkba.

A bál fényesen sikerült a megrendezett elhelyezést nyertek és nagy figyelmet élvezhettek végig a fiatalok érdeklődésével rövidre szabott műsort. Mint a műkedvelő előadásba, az alkalommal is a L. Elías Gizi és Rófi Etus tinte ki a tökéletesen, melyért a kapott szép virágokért igen sok tapsot is arattak. Nem győzött még betelni a bájos és szép Szűcs Gizi és a művészi táncával, valamint a Szakács László is magával ragadta a közönséget. Ferfi és női között Anné Odón játéka méltatásra méltó, valamint dicséret illeti a tökéletesen a Lacka Lajost s a Bittenbinder testvéreket, a Sándor, Bányás és László Tibor ugyanígy játszottak meg szerepeiket és tökéletesen előadásuk számtalanszor hangos kavarasztotta a közönséget. Az est fénypontja a halvány énekművésznő gyönyörű éneke volt, a román majd magyar énekeket énekelt táncos, szűni nem akart tapsokat aratva. A fiatal iskolázott hangja mindenki tetszését nyerte. A előadás, illetve éneke a legnagyobb hatást a Gyönyörű énekeit még Pázmány Ferenc, a Sándor hangján. Éneket, úgy a műsor kezdetén a műsoron kívül meg kellett ujjatani. A emlékeztünk még Patkó Elemér és László művészi zongora kíséretéről, valamint Szabónak zongorajátékáról, kik közül előbbieket a szolgáltattak zongora kíséretet, utóbbi pe-

nyesekhez játszott megfelelő zenét. A műkedvelő gárda fáradságot nem kímélő munkát nem kevesebb munkát és fáradságot al-

talán nem kevesebb munkát és fáradságot al-

A többi szíves adakozók felülfizetés és tiszteltjeiket megváltók névsorát az Iparosok Lapja rovatának következő heti számában fogjuk közölni. Ugy az itt felsoroltak, mint az ez után felsorolándóknak ez uton mond hálás köszönetet az Ipartestület Elnöksége és a bárendező kulturális és vigalmi bizottság.

Alakítsunk Menházi segély egyletet. Az iparos bál felülfizetésének gyűjtése alkalmából (töb- ben elítélőleg nyilatkoztak az adományok illetén- való gyűjtése ellen s ezek kapcsán igen sok életre- való eszme hangzott el, mely megfontolásra érde- mes. A kéregetés lealázó arra, aki azt teszi, kö- nyös helyzetbe hozza az adakozásra felhívottat s igen sokszor személyes viták élesednek ki, ami mind elkerülhető volna, valami célszerű megoldás- sal. Ilyen célszerű megoldásnak mutatkozik, a még ez év közepén a Kereskedelmi és Iparkamarában a Temetkezési Egyesület alakulása alkalmából Ré- der Armin cipész szindikátusi elnök indítványára, amit utabban Ungelerleider Mór, előjáró tett szava az Ipartestületi Előjárósági ülésen, nevezetesen az, hogy alakítsunk önkéntes tagokból egy segélyező egyesületet, vagy egy menházi egyesületnek neve- zhető csoportot az iparosokból és az ipartelepítelt felkaroló polgárokból.

Ez úgy volna elképzelhető, ha 20-25 önzet- len és a jótékony eszméjéről áthatott iparos- polgár személyesen feljárva ismerőseit, felhívna azokat, hogy az ily elagott munkaképtelen, öreg iparosok segítésére már meglevő menházi egyesü- letbe lépjenek be, önmaguk által megszabott és felajánlott tagdíj fizetés mellett. Bizonyos az, hogy az így jelentkező tagok minimum 100-120 lei évi járulékot biztosítanának az egyesületnek, bizonyos az, hogy az önálló iparosok közül legkevesebb 800 ember jelentkezne, ami ilyenformán egy 90-100.000 lei bevételt jelentene, amiből a menházi egyesület a segélyezést eszközölhetné. Egy kis buzgalom, egy kis áldozatkészség mellett azonban az iparosok családtagjai, a munkásság és a város polgáraiból 2000-re is növelhető volna a taglé- tszám, ami által fokozott tevékenységet fejthetne ki az egyesület. Ez esetben az így becsült összegek teljes egészében a jótékony célra volna fordítható, nem kerülne oly sok fáradságba a tőke összegyűjt- és nem kellene a gyűjtött összeg felét rezsire, költségekre elkölteni, mint azt mondjuk, egy jóté- konycélú bárendezés megkívánja.

Eppen ezért az elhangzott kívánságokat jelen sorok írója felveti s felhívja azon önzetlen és a jótékony cél iránt fogékonyággal viseltető komoly iparosokat, kik az eszmét helyesnek és jó- nak látják, gyűljönnek legközelebb össze, hogy a kívílt további megbeszélésről eszmecserét folytathassanak. Jelentkezőket szívesen fogad az Ipartestület hivatala, melynek léteben intézkedni fog a hivatal az érdeklődők összehívásáról ilyen, vagy hasonló célú megbeszélésekhez mindenkor rendelkezésre áll az iparosok.

Ezen eszmemenet kapcsán meg kell emlékez- nem még arról is, hogy a segélyező egyesületnek még számtalan más módja is van a működésre, így az iparosnépből külön növegyelet alakítása, melynek az együttérzés, a kölcsönös megértés, a köz- hasznú tevékenységekben való támogatás, a gyűjt- és tagtörzsből körül igen szép és nagy műkö- dési tere nyílna meg. Emellett az iparosok is szorosabb kapcsolatba léphetnének egymással, köz-ös barátság, szorosabb társadalmi élet, kulturális és közhasznú tevékenységet fejthetnének ki a ma- guk és a társadalom javára. Ezen eszme nem új, ilyen iparos növegyeleteit már ismerünk és tudunk, Csikszerecskára hivatkozunk, ahol már egy évtizede fejt ki hasznos működést az Iparosok jótékony- célú egyesülete. Fel tehát munkára, iparosok és iparosok, segítsünk egy szebb és jobb jövő meg- alapozásának előkészítésére. Enyhítsük a nyomort s létesítsünk magunk számára baráti megértést, tisztas társadalmi életet, D. L.

Az iparosok Madas Pista emlékéért! Fájó sebet ejtett Erdély társadalmán Madas István hí- neves magyar művész halála. Fájdalommal tölti el a haláleset városunk iparos társadalmát is, mert hiszen Madas István is egyik ősrégi váradi iparos- család gyermeke volt, ki életén át mindenkor meg- értő szeretettel viseltetett az iparosok iránt s az iparost megbecsülte. Az iparos társaságában élt, annak társaságát kereste s ő maga életében mű- vész tehetségével, de szerény anyagi viszonyai- val is többször jött segítségére az elesett szegény ipa- rosoknak. Most, midőn az Ipartestület működve- gárdája hosszas előkészületek után a legutóbbi

sebb formában kész az Aranykakas című s darab lejátzására, ezen lejátzási alkalmat vál- totta az iparosság magának arra, hogy hálójá- kegyeletét Madas István emléke iránt lerója.

Az Aranykakas című énekes vigjátékot Madas-alapítvány gyarapítására fogja tehát le- szani a műkedvelő-gárda, e hónap 19-én, a K. Kör. nagytermében. Felhívjuk tehát városunk i- rospolgáraink figyelmét ezen körülményre az, hogy az előadás minél nagyobb számban je- jenek meg, mert míg egyrészt a felejtetel nagy magyar művészek emléke iránt adóz- másról az előadás jövedelmét Madas P. egyetlen gyermekének neveltetési és tanítási k- ségeire fogjuk fordítani, hogy hadd érezze lássa a gyermek, valamint a művész osztálytár- hogy nincsenek elhagyatva, az iparostársadalom- szűkségben mellőttük áll.

Az előadáson belépődíjat nem fognak szed- hanem csak önkéntes adakozásra esz a közöns- felhiva. Így is remélhető, hogy tekintélyes össze- gel fogjuk tudni a Madas-alapot gyarapítani.

A margittai országos vásár. Felhívjuk a sározi iparosaink figyelmét arra, hogy Margittai országos vásárok január 17-én, március 17-én, április 21-én, július 7-én, szeptember 1-én és november 3-án lesznek megtartva. Tisztelettel: Ipartestület elnöksége.

Női kabátot

mosi vásároljon
mosi olcsóbban vásárolhat
mosi a választék nagy

HEVESI női divataruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldfa-utca) 8.

Nagy választék
női kabátokban
legolcsóbb árak.

„Model” ruház
Strada Vlahuța (volt Szent János-utca) 6 szám alatt.

Estélyi cipőket legdivatosabb kir-
telben hozott anyag-
ból is **24 óra**
alatt készíti: **Deczky Sándor**
Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 2. az udvarban.

**Keztyű tisztítást és javítást, va-
lamint minden-
nemű bőrűk tisztítását szakszerűen teljesíti**
KEPES ELEK orvosi kötszerész Sas-passage

Új üzlet!

Spezial nyakkendő áruház

FRIEDMANN és HOFFMANN

Rimnic-utca 1.

KEPES ELEK

orvosi kötszerész, Sas-passage 20.
Saját készítményei

servitörök, hashótök
gumiharisnyak, speciális
kötszerek, női és férfi övszerek.

Schöberl-ágyak

készen és megrendelésre kaphatók **3500** Leierl

ART KARPITOSNAI

Strada Cosbuc (Szalárdi-utca) 9. Rosenzweig-palota
Minden e szakmába vágó munkát legolcsóbb
árban és felelősség mellett készülnék.

Autogénhegesztési munkák

ne vigye kontárknak, sem másodkézbe csinál-
tatni, mert sokkal olcsóbban és jobban megkapja

Orlei és Fiedler

autogénhegesztő és fémparteleszt, ahol minden
e fajta munkákat felelősség mellett végeznek, Str.
Episcopul Radu (Szaroveszky-utca) 9. szám alatt

LELKI KLINIKA

Gépírási levelet kaptunk, írja jelzi, hogy íródban van a célja, hogy a levele ne kézírásos, hanem gépírási legyen. Nekünk mindegy, s még jobban szeretjük a tipewriter leveleket, de a kézírásosokat felfed az író jelleméből. A levél a következő:

Tisztelet Főszerkesztő Úr!
Kérem, hogy a „Nagyvárad” „Lelki-klínika” című rovatában írásomra válaszolni szíveskedjék.

Igen szomorú és leirhatatlan lelkiállapotban vagyok már több, mint egy év óta. Hiszen még csak 17 tavaszt szántam, de talán még amenynyit élni fogok, egész életemben nem szenvedtem már ennél többet. Gyermekkorom is igen kalandos volt. Sokat jányódva, az élet 15 éves koromban egy igen előkelő nevű és állású férfival hozott össze. Köztünk az elképzelhető legjobb barátság és boldogság fejlődött ki, miután mindennél megfélekedezve a bűn útjára tértem. Ha ezt ugyan bűnül lehet felírni egy 15 éves gyermekleánynak.

Nem tudom, hogy irjam ezt ki, mert hiszem, a mai világnak ezt nem is bűnként bírálja el, ha egy leány „barátnő” lesz.

A férfi egy év múlva megnősült, most már adva az álszemet, engem gyáván, elhagyott. Mit tehetek?

Most egyedül, megsemmisülve, a lelkemben az örök száműzöttség borzasztó érzésével, nem bírok megnyugvást találni.

Igen sok könyvet olvasok, azt gondolva, hogy hatással lesznek az okos és komoly könyvek lehangolásra. Eddig azonban még nem találtam egy olyan könyvet, sem egy igaz jó barátnőt, aki megvigasztaljon és kiragadjon a rajtam már-már elhatalmasodott melanchóliából.

Sokszor azt hiszem, hogy most meg kell örülnöm, mikor újra el emlékeztetemben a kép. Hiszen fiatalágam, első igazi szerelmem (érdek nélkül, mert nagyon szerettem. Nagyon.) Mindenem neki adtam.

Igy most összetörve, megsemmisülve, nem bírok nagy lelkifájdalmamra, bánatomra kiutat találni. Nem léha és könnyű regényekből óhajtottam magamnak megszerezni az életkedvet, hanem igen komoly, bölcs írók munkáit olvasom. Még eddig köztük a legnagyobb hatással reám Lubocki, az „Élet-örömei” könyve volt. Ez nem elég. Egy mai életet ismerő „ember” kell, hogy meggyőzzön.

Önhöz fordulok most, mindent elég nyíltan ígylektem megértetni, az Ön jóindulatára bízom magam. Kérem, ha Önnek módjában áll, próbáljon reménységet önteni fáradt lelkembe, meleg, jóságos sorokban a „Nagyvárad” legközelebbi számában.

Öszinte tisztelettel:

„Egy fáradt lélek”

A rovatvezető válasza.

Kedves Fáradt lélek, küszöböljük ki a múlt század nagyhangú szavait, súlyos megállapításait, rettenetes erkölcsi ítéleteit, amelyekkel belyegtet utítottak a szenvedő lelkekre s kiálták a világ rosszindulatú körörmének. Mondjuk el esetét a mai ember elképzelése szerint. Tizenöt éves korában a gazdasági helyzete összehozza egy társadalmi oszloppal, akibe beleszeret. A férfi, aki előkelő állású, elfogadja egy szegény leány áldozatát mindaddig, míg érdekai a nősülés felé vitték. Ki ítélné egy fiatal leány felett, akinek nem volt senkije, aki megfogta volna a kezét, hiszen csak magának ártott, mert megmérgezte életét. A lecke most nem izlik, keserű a szája attól, amit Musset így fejez ki: On ne badin pas avec l'amour.

A szerelem, kisasszony, nagy ösztöne az embernek s aki kellő pillanataiban félre nem ugrik: megkapja s összetöri. A férfit is bagyjuk ki a játékból, bár sok igazi férfi bizonyára hazaküldene a 15 éves leányt, bármilyen fejlett testileg s bárhol szeretne a szerelemmel találkozni. Ezen nincs mit keseregni, hogy megtörtént, ismerem jól sikerült mai leányokat, akik örülnek annak s büszkék rá, hogy megszabadultak attól, amire a régi leányok olyan büszkék voltak. Az érintetlenség nagy kincs, de nem a legfontosabb, mert a férfi úgy szereti meg a nőt, ahogy fellejldött s gyakran csak azért szereti meg s veszi el, mert tudja van és mert s mult az előtte levő férfiak szerelme tette őt szeretetreméltóvá, kíváncsossá. Innen magyarázhatja meg a zsinésznők, artistánok s perditák karrierjeit, a többször elvált asszonyok újabb s újabb házasságait, mindazoknak a házasságba való bevezetését, akiről sokan és sokat tudnak.

A boldogulás útját egy botlás nem zárja el, ellenkezőleg, alkalmat ad arra, hogy szereplője szigorú vizsgálatot tartson, mi volt az oka annak, hogy belesett egy idősebb férfi szerelmé hálójába s miért nem jutott észbe, hogy rávezesse a férfit a vele való házasságra. Nem első eset lett volna, ha az „előkelő” nevű és állású férfi elvette volna a fiatal leányt, ha ez akarta volna. A hiba itt volt, hogy maga minden cél nélkül ment bele egy viszonyba, ahelyett, hogy minden erejével arra hirta volna fel a férfit, hogy számoljon a házasság lehetőségével. Nagyon sok házasság így jött létre, a nő ügyes taktikával vitte a maga gazdasági érdekeit s teljesülésre. Mondhatja azt, hogy nem volt senkije, akivel megbeszélhette volna a kérdést, se anyja, se testvér, se barátnő, akik bizonyosan jó tanácsot adtak volna. Bizonyos, hogy egy jó barátnő, bizalmas elhatározó körülmények között megbecsülhetetlen, de a zárkózott lelkűek inkább vállalták a teljes felelősséget tragikus körülmények között is, mintsem bárkinek tanácsát követnék. És maga ilyen.

Ezért félre az önváddal, a mai ember rá tuskéket verni a lelkébe. Mindennek kell történni, amint történik, mert ha nem történhetnék, akkor másként is történne, amit örököltünk, ezernyi ezer elörökölt szenvedélyek, megterhelések, vágyak, a környezeti, a gazdasági helyzet, a len elődök gyöngesége arra szorítja a teremtényt, hogy ezt, vagy azt tegye, ez azt hiszi, hogy ő akarja.

Zárja be a multat s csak a tanulságot magával. Ígylekzzék tisztába jönni meg, meglássa, érdekes találkozás a „szegény ismeretlen önmagával, a valódi én-jével.

Es kerülje a regényeket, a regények hasonló hősnőkkel való összehasonlításával. Igylekzzék tisztába jönni meg, meglássa, érdekes találkozás a „szegény ismeretlen önmagával, a valódi én-jével. Es kerülje a regényeket, a regények hasonló hősnőkkel való összehasonlításával. Minden ember élete egy külön regény, keresse a vigaszt önmagán kívül. Örülj jó korán ment keresztül egy nagy testi válságon, megbecsülhetetlen haszna leelőtte álló élet periódusában. Erősítse erejét s ez örömet fog hozni s e tekintetben Alexy „Az Akarat” című regényét, amely megtanítja célkitűzésekre, az erő kiegyensúlyozására, amelynek segítségével megálálhat önmagukat és életét. Nem árt, ha egy jó barátnőre tesz szert, meggyőzhat mindent, de legjobb, ha szabadjára meg magát a mult kintző gondolataitól. Fel a fejjel, a krisztusi magának is szól: az dobjon rá követ, s szerett. Nincs, min szegyenkezni. A lett a mai képmutató társadalmi berendnek, amely eltitkolta a farkasvermeket, amelyekbe belezuhan. Most kint van zen jobban körül önmagában s a társadalmunka, a nőmozgalom céljai s a nőfelfátás visszatartatlan módszerei el fogják tetni azt a kis esetet, amelyben csak észszedte rá s ezen nincs mit rágódni többé nézni és nem visszafelé. Az életnek még szebb megállóhelyei, annak számát tud segíteni magán. Mindig azt bányámit elmulasztottunk, nem amit előké

A szépség forrása

AGI

Számos elismerő levél bizonyítja színtények csodás hatását. Kapl den gyógyszerárban és drogériákban megveheti lóráktárban

Farinos István „Apolló” dro

Ezüstfőzést, nickelez

hócipő és kalucsni javítást, ugyszintén varrógép és kerékpár javításokat jutányosan eszközöl:

Kalenda-cég Oradea-M

Parfumerie Ven

megnyit a Sas-passageban, (Novomeszky c da mellett) ahol kölnivizek, francia parfümök, szápolási, háztartási, gummi és kötszerek legelőszerezhetők be.

Gomblyukkölést, Endl

épepen jutányosan vállal

GLÜCKMAN

Str. Saguna (Kapucinus-utca 4)

Legszébb **farácsonyok** a f a egy divatos

esőernyő

melyek kizárólag e célra, mélyen leszállárban kaphatók

Blum Vilmosnál a Körösp

25%

al olcsóbban vásárolhat a raklárban levő összes árukból

december 31-ig

VADAS JENŐ

divatruházában

Bul. Reg. Ferdinand 5

Nem titok, mindenki tudja már,

hogy a legszébb, legjobb szabású férfi-, nő- és gyermekruhákat a legolcsóbban árulja

Klein Sándor, Sas-passage.

„Wimpassing”

sár- és hócipők a legjobbak!

a talpon látható piros „Wimpassing” védjeggyel

ÚJDONSÁGOK

december 19 szombat
szízdó fiúarvaház remek

ARKA-ESTJE

nyen először találkozik
egész Nagyvárad.

tanács tárgyalannak minősítette a Rí-
beriet megalapítását. A tanács tegnap
Vostinár János főjegyző Vajda és
Illies János pályázatait terjesztette elő,
ami ismeretes, tekintélyes összeget ígér-
Rimanóczy-komplexum mai bérössze-
főjegyző, mint tárgyalant kérte a pá-
at ad akta tenni, miután a jelenlegi bér-
tötött szerződés felbontva nincs. Így is

A Kath. Növendő Karácsonyi Vására f.
n, hétfőn nyílik meg. Nagyon szép és
tárgyak kerülnek kiállításra, nagyon
rban. Mindenki megtalálhatja a maga-
ni valóját és evvel még a jótékony-
is áldoz. A Kath. Növendő hölgyei fát-
atlan buzgalommal dolgoznak, rendez-
usitanak, hogy csak egy csekély ösz-
is tudjanak juttatni a város szegé-
k. Áldásos munkájukban legyünk sek-
kre, legalább annyiban, hogy mielőtt
vásárolnánk, tekintsük meg a Kath.
levő felhalmozott szebbnél-szebb
at. Nyitva délelőtt 10-12-ig és dél-
től 7-ig.

Adófelebezési tárgyalások a törvény-
Egyik legutóbbi számunkban közöltük
a névsorát, akiknek adófelebezési
ük tárgyalását december hó első felére
ki a törvényszék Dobos-tanácsa. De-
hó második felében a következő adófe-
ési kérvények tárgyalására kerül a sor:
ber 15: Mihai Popuța, özv. Garai Sándor-
h Lajos, Zemplényi Sándor, Perlmutter
Kallós Jakab, Memetea Simon, Sándor Ig-
riedmann Sándor és Weinstein Rachel-
ber 17: Vajda Virgil, Pelloni Viktor, Vink-
Goruba, Urai Gyula, Heller Salamon, Lő-
és Rosenfeld, Pelloni Domokos, Bruder
Vajda Gyula, Berindea Theodor, Szabó
Fey Nándor, Berkovics Herman, Hers-
Simon, Radis János, Petenyi Simon, Ke-
ernát, Tarr Lajos, Grünfeld Józsefné, De-
niel, Grosz Márton és Maurer Dávid.

Costa Foru állapota javult. Bukarest-
entik: Costa Foru állapotában némi
s állott be. A Röntgen vizsgálat meg-
totta, hogy komolyabb baj nincs. Orvo-
n den látogatótól eltöltötték.

* Egy hét van még hátra a legszebb ide-
lyig. A táncszenvély csúppet sem csök-
t. A nagy világban mindenütt a hölgyek se-
t, fiatal és öreg urak egyaránt lankadlatlan
vedelemmel táncolnak. Sajnos, igen kevés
olyan alkalom, amikor fesztellenül és zavar-
tanul áldozhatnak az emberek ennek a szen-
vénynek, mert a délutáni alkalmak és a ka-
zázi tánc még sem tudják helyettesíteni a
ukat és estélyeket. A legszebb bali hangu-
ter vissza december 19-én a Kereskedelmi
rnokba, ahol a szízdó fiúarvaház rendezi
en az évben komoly színvonalú, nívó tánc-
élyét.

nyasszonyi kelengyék tervszerű készítését
és összeállítását a legjobb anyagból

Hajnal és Rózsa cégnél
szerezhetjük be.

PRZASZONYEGEK részletfizetésre is kap-
hók STERNBERG-nél, Bul. Reg. Ferdinand 14.

Örösi panamak a csiki magánjavak kisajátításánál

Brassó, december 12. A székelek
gazdasági és kulturális boldogulására a leg-
nagyobb csapást tudvalevőleg akkor mér-
ték, amikor a csiki magánjavakat, amelyek-
nek jövedelméből sok magyar iskolát és in-
tézmenyt tartottak fenn, kisajátították. Most
kiderült: a kisajátítás körül milliókra menő

panamak és megvesztegetések történtek. A
csiki ügyesség öriási visszaéléseknek jött
nyomára. A megvesztegetett agrárbizottsági
tagok egyike megszökött. Több képviselő és
szénátor súlyosan kompromittálva van a pá-
ratlan panamában. A Diminea szerint a
megkárosítási összegek százmillióra ruának.

* Az idei saison szenzációja megint az
Utazók estélye lesz. December 26-án a Ke-
reskedelmi Csarnok összes termeiben meg-
tartandó művészestélyen fellépnek: Hiñ
Iren és Ardelen (Erdélyi) Gheorghe, a
clujji Nemzeti Opera művészei, valamint
Guncser Nándor, clujji univerzális cse-
vegő és karrikatura rajzoló-művész, aki a
konferencier szerepét fogja betölteni. A zong-
orakisérőtet Guttman Miklós zongora-
művész látja el. A végleges műsor összeáll-
tásán most fázadozik a rendezőség, de any-
nyit közölhetünk, hogy az mindenkit frappi-
rozni fog. A tánchoz a zenét jazz-band és
cigányzenekar felváltva fogja szolgáltatni.

* Aviz. Totii ofiterii de rezerva inclusiv in
gradul de capitan cari domiciliati in orasul Ora-
dea si apartin vreunui corp de trupa alator in
alta garnizoana, sunt invitati a-se prezenta la
aceasta comenduire in termen de 8 zile incepand
cu ziua 14 decembrie 1925 intre orele 9-11.
pentru a li-se comunica un ordin. 11 decembrie
1925. Comandantul Pietei Oradea. Lt. Colonel:
Bárdossy.

* A hétfői hangverseny. A Georgescu A.
Caporia-hangversenyt holnap este tartják meg a
Katholikus Körben. Az érdeklődés igen nagy,
mert két kiváló művész fellépéről van szó. A
helyárák a következők, adóval együtt: Hat sze-
mélyes páholy 520 lei, páholyjegy 87, szőlye 100,
a többi helyek 70-50-40-30 lei.

* Elmarad a Madas-alap javára rende-
zendő sportünnepl. Tekintettel arra, hogy
ma, vasárnap délelőtt áramszünet lesz, a
színházban a Madas-alap javára tervezett
sportünnepl elmarad.

* EJJFELIG TARTÓ deris, eleven műsori
állított össze Losonczy Gábor, ez a fényes tehet-
ségi művészember a nagyváradi nyomdászok
Szilveszteri táncmulatságára, amelynek minden
száma a jókedvet, a finom humort tükrözi vissza.
A legkiválóbb műkedvelőket állította be ez al-
kalommal Losonczy és mindenki biztos lehet
abban, hogy ez az estély a legsikerültebbek közé
fog tartozni. A Gutenberg Dalkör Laszcsik tanár
szakavatott irányítása mellett méltó kiegészítő-
je lesz szép dalaival a műsornak, melynek vé-
geztével, a fiatalság legnagyobb gyönyörűségére,
a hatalmas színházi zenekar a legmodernebb
táncmuzsikát fogja reggelizni szolgáltatni.

* Házasság. Dr Rednik Gábor ügyvéd és
Móricz Anci, dr Móricz Ernő főorvos leánya,
csütörtökön tartották esküvőjüket.

* EGÉSZ HÉTEN: ORLOVI

* Klasszifikálták a vendéglőket. Dr Vos-
tinár János főjegyző tegnap terjesztette be a
tanácsnak a vendéglők és éttermek klasszifiká-
lását. Dr Vostinár tervezete a nagyváradi res-
taurantokat három osztályba sorozza.

* Máthé kolon kedden Antalfiynál.

* Perzsaszőnyegek csak úgy lesznek ol-
csók, szépek és tartósak, ha a hozzávaló
külföldi fonalat Székelynél szerzi be.
4 szálás vastag 500, vékony 600, selyem 800,
felvétel 380 lei. Nagyobb vételnél árenged-
mény. Tanítás díjmentesen. Grigorescu (Mé-
száros)-utca 4., Royallal szemben.

* Halálozás. Schwartz Géza alezredes
özvegyét, szül. gróf Beroldingen Gabriellát és
családját súlyos gyász érte, szeretett fia, Sályi
László 24 éves korában, hosszas szenvedés után
elhuny. Temetése holnap, hétfőn délután 3 ora-
kor megy végbe a Ruhkovszky-temető kápolná-
jában.

* Ladányi Sándorné, szül. Koháry Róza 59
éves korában elhunyt. Temetése ma délután 2
órákor megy végbe a rosilori-utcai (Huszár-utca)
gyászházól.

* Borzalmas családirtás Budapesten. Bu-
dapestről jelentik: Hajdu Gyula előkelő
budapesti ur ma reggel két gyermekét le-
lőtte, majd önmaga ellen fordította fegyve-
rét, ugyanekkor felesége levetette magát
nádor-utcai lakásán a második emeletről.
Súlyos anyagi okok vezettek a tragédiára.
A szülők hátrahagyott leveleiben azt írják,
hogy nem akarták, hogy jöletéhez szokott
gyermekük nyomorba jussanak. Harmad-
millió korona adósságukat kellett volna ma
kifizetni. Hajduné azonnal meghalt, Hajdu és
gyermekének állapota menthetetlen. A
tragédia után félórával érkezett Hajduné
ügyvédje a lakásba tizenöt millió koronával,
hogy a családot megmentse, de már későn
érkezett. Az ügyvéd kétségbeesetten kiál-
totta:

— Kilencre ígértém, hogy idejövök és
pár percet késtem! Rettenetes.

* A Vasöntőde »Acélhang« dalkörének ka-
rácsnyi hangversenye és táncmulatsága. A ma-
rosvásárhelyi országos dalosversenyen második di-
jat nyert Acélhang dalkör ezidén is megtartja, szö-
kott évi mulatságát. Ez alkalommal bemutatja
dalkör egy hosszú év alatti fejlődését és gondos-
kodik a dalkör vezetősége arról, hogy akik o-
lesznek, egy kellemes este emlékével távozzanak
mulatságról. A színház tagjainak közreműködésével
kiváló műsort állítanak össze és az estély jövede-
méből egy jelentékeny részt juttatnak a nemrég
elhunyt Madas István özvegyének. A műsort kö-
vető és reggeliző tartó tánc, tombola és szépsé-
verseny, bizonyára csak vonzani fogja a kellem-
sen szórakozni vágyó ifjúságot. Az estély kar-
csny első napján, a Katholikus Körben lesz me-
tartva. A műsor ismertetésére még visszatérünk.

* A Filharmonikusok e hó 20-án, vasá-
nap d. u. 5 órákor rendezik az idei szeze-
l. népszerű hangversenyüket a Ka-
Kör disztermében V. Pollermann Aranka,
Eichner Ilonka és A. Popescu művész
közreműködésével. Jegyek Vidor Manó
kaphatók (Bulv. Reg. Ferdinand 2.) 50,
30, 20, 15 leiert.

* Ügyvédi hír. Dr Jercan Nerva ü-
védi irodáját megnyitotta Clorogariu (U-
utca 9. sz. alatt.

* Elegáns női kalapok Moskovits E-
kánál.

* EGÉSZ HÉTEN: ORLOVI

* Az Erdélyi Kincses Almanach, szá-
képpel és rengeteg olvasnivalóval megér-
zett. Ára 60 lei. Kapható a Hegedüs Hír-
irodában.

* Okvetlen nézze meg az Angyal d
guéria világvárosi kirakatait.

Női kabát és ruhaszövetek batiztok vásznak
beleszárak nagy választékban. Tisztevelők
árengedményben részesülnek

Hajnal és Rózsa cégnél

* Higiénikus orvosi háskötő, kényelh-
házi használatra, gyomor-, vese-, máj-, m-
csuszamlások, sérvek és operációknál. K-
delhetők Kovács Sándorné specialista
Nilszsz-telep.

* EGÉSZ HÉTEN: ORLOVI

* Bundák eladók Horbáitz tértiszabó
Mosoiu (Mezey Mihály)-utca 4.

Ölcső Karácsonyi játék vásár
D'OR-ban, Calca Reg. Ferdinand 1

* A Népszöveiségi Hangya értesíti a szövetség tagjait, hogy az ünnepekre kizárólag tagjainak olcsó cukrot fog kiosztani családunkint 5 kgr.-ot. Utalvány az irodában váltható ki. A kiosztás dec. 14—dec. 31-ig tart. Kelemen Kálmán igazgató.

Futó és abgapest szőnyegek minden kivitelben nagy választékban **Leitner Márton** Rt.-nál

* A Die Dame első karácsonyi száma megérkezett a Hegedűs Hirlapirodába.

* A Népszöveiségi Hangya értesíti tagjait, hogy míg a készlet tart, bármely üzletében az irodában váltott igazolvány alapján 20 leiert literenkint kitűnő hegyaljai bort kaphat.

NYILTTÉR

Hivatkozással a „Nagyvárad” f. hó 11-iki számára, hogy „Szigoru telek és meleg nyarak korszaka következik”, értesitem a n. b. közönséget, hogy erre való tekintettel olyan kabátbőröket szereztem be, melyek hosszú éveken át megvédik a legnagyobb hidegektől is. **Fuchs, Str. Baross (Széna-u.)**

TŐZSDE

Zürich, december 12. Zárlat: Berlin 123 fél, Newyork 518 háromn, London 2515 háromn. Páris 1895, Prága 1500 háromn, Budapest 7270 Bécs 73 egyn.

Heti értesítés

Valódi csiszolt üvegekészletek, teljesen felszerelve megérkeztek.

Gyógyszerészeknek

üvegtégelyek fedővel, parfümös üvegek, kölnivizes üvegek forma üvegek, nagyban eladásra is megérkeztek.

Leszállított árakban!

Fraji Komlós Testvérek

üveg, porcellán, lámpa- és tábla-üveg, garai raktár. Nagyszerűkedés **Oradea-Nagyvárad** Strada Nicolae Iorga (Zöldfa-utca) 13. szám.

Karácsonyi vásáron az ARDEAL-ban

Strada Ciorogariu (Uri-utca) Főposta mellett Telefon No. 203

a bizományba adott tárgyak olcsón eladtnak

Vannak: antik fotelek, antik órák és butorok, szépirodalmi és ifjúsági könyvek, dísz tárgyak, gyermekjátékok, kézmunkák, stórok, dupla ágyterítő, korcsolyák stb.

Ajándéknak alkalmas dísz- tárgyakat, gyermekjátékokat stb. még átvesszünk eladásra

Kocsibunda jó állapotban eladó. Mielőtt ajándékot venne, saját érdekében mindenki tekintse meg, hogy az »Ardeal«-ban mi van eladó?!

Sok kilóval

lesz soványabb, ha doktor Jawas-féle mexicói teát iszik.

Ez a tea olyan növényből áll, amely fogyókúrás és tisztító. A doktor Jawas-féle mexicói tea versenyen felül álló gyógyszer, világhírű, ványit, csökkenti a hajat és vékony terméket biztosít minden veszély nélkül.

Óvakodjunk az utánzatoktól!

Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában. — Vezérképviselő: **STANDARD drogueria 2 Strada Zorilor. BUCURESTI**

Vesszünk butorokat, szőnyeget

teljes lak- és iroda berendezéseket, Wertheim kasszát, zongorát, csillárokat, porcellánokat, régiségeket stb. — Meghívásra házhoz megyünk.

Frenkel és fia

butor, szőnyeg és régiség-kereskedők, Strada General Mosoiu, (volt Mezey Mihály-utca) 10. szám.

Maga még nem tudja

hogy gyári árban vásárolhat mindennemű vászon, len, damaszt- és kelengye-árut **30, 60, 90, 120 és 150 napra**

beosztott heti vagy havifizetési feltételekkel, a most megnyitott

Textil Centrala

gyári lerakotban. Bulev. Reg. Ferdinand 18.

Cipész és csizmadia urak!

Tudatom, hogy felsőrészkészítő üzletemet **bőrvizsgálattal** bővítettem ki. Mindennemű bel- és külföldi bőrök, cipészlelkek legolcsóbb beszerzési helye **Brunner József** Strada Baross (Széna-utca) 1 szám alatt.

Női-, férfi- és gyermek **harisnyák**, valamint mindenféle **rövidárúk legolcsóbban**

Viktória áruházban

Strada Baross (Széna-utca) 1 szám alatt, „Merkur” gőzmosóda mellett szereshetők be.

ASZODY-nál, Sas palotában megkezdődött a karácsonyi

cukorka-vásár

Olcsó árak!

Ritka alkalom!

Karácsonyi ocasio

Üzletátalakítás miatt az összes kisebb olcsó dísz tárgyakat

minden elioadható árban elárusítom

STERNBERG

Bul. Reg. Ferdinand 14

Óra-, ékszer-javításokat

felelősség mellett készítek. Órák, ékszerek raktáron. Olcsó aranyat veszek

BRENNER

Strada Vlahuta (Szt. János-utca) 6.

Könnyen szerezhel

magának gyönyörű keleti szőnyeget, ha **Schulhof Emil** nével vesz hozzá elsőrangú külföldi anyagot, mintát le szállított árban. Ingen tanítás. Ugyanott megrendelhető és kaphatók a legelőkeltebb szőnyegek és gobelinok előnyös feltételek mellett

Cim:

Orienti Szövőművészeti Iskola Str. Episc. Ciorogariu 14

Galgóczi magánlanfoly

Budapest, VIII. Mária Terézia-tér 3 szám. TELEFON: J. 95—35

Előkészít az összes középiskolai vizsgákra, erciségre stb. Teljes anyagi felelősség mellett

Ne vegyen karácsonyi ajándékot, mielőtt meg nem nézte a

Angyal drogériát

kirakatait, amelyek meglegelőcső árú párisi újdonságok van tele. — Bul. Reg. Ferdinand

Vegye tudomásul

hogy karácsonyra fűszert, csemeget, karkakat legolcsóbban **Ládner és Márton** cégnél szerezheti be. Ferdinand király-ut, plébánián

ESŐERNYŐ

Iorga (Zöldfa-ut) 8. — Behuzás, javítás gyorsan

Részvényjegyzési felhívás

A Tenkei Gazdasági Takarékpénztár 1925. év december hó 6. napján tartott közgyűlésén kormányhatósági jóváhagyástól lezárta a részvénytőkének 3.000.000 leire emelését határozta el.

Ezen részvénytőke felemelése folytán másfél millióra kerül 2400 drb, darabonként 250 leitől részvény, melyeknek jegyzése a közgyűlés határozatában a következő módon eszközölendő:

1. A régi részvényesek elővételi joggal minden 1 drb 500 kor. névértékű régi részvényre 1 drb új, 250 le névértékű részvényre.
2. Az új részvények kibocsátási ára az a jogra jogosítottaknak darabonként 175 le, a nem jogosítottaknak pedig 300 le.

3. Az elővételi jogot a régi részvényesek január hó 15 napjáig bezárólag gyakorolhatják részvényjegyzéssel egyidejűleg az új részvények vételére az intézet pénztáránál teljes összegű fizetendő. Az új részvényesek a 3.00 leit 100 leit a jegyzés alkalmával, 200 leit pedig márc. hó 1-ig tartoznak az intézet pénztáránál fizetni.

4. Az új részvényesek az 1926. évi üzleti évről kezdve részesülnek.

5. A részvényesek által nem jegyzendő részvényeket az igazgatóságnak áll jogában elhelyezni. A belizetésekről ideiglenes részvény-igazolványokat kiadva a részvényesek ellenében idején az eredeti részvényeket díjmentesen kiadhatók.

Részvényesek az elővételi jog gyakorlását intézetünkön kívül, béli fiókunknál is gyakorolhatják, ha az intézet részvények is jegyezhetők.

Kelt Tince 1925 december hó 6-án.

Tenkei Gazdasági Takarékpénztár Igazgatósága.

Manóczy

És Parketigár R.-1. Str. Clujului 117.
TELEFON 2-79 sz.
Laborok, műbutorok I. és II. oszt. par-
tenyő és tölgy fűrészaruk. Bérvagás
Mindenemű ládát, összeszege-
zészedett részekben megrendelésre
azonnal szállítunk.

Malomgépeket

A legjobb és legmodernebb
gyártja és raktáron tart, ugymint:
- minden fennő szikszitákat
- "BIAL" szikszitákat 1925. típus
- "FORM" daru és daru szikszitákat
- gabonaszitáló és hántológépeket
- új malomokat tervez és berendez
- földi szakemberek vezetése mellett.
- Győző Géza malomostályja
- VARAD, Str. Moldova 29. Telefon 253
- munkálás gépeken a legutányosabb árban

Verési hirdetmény

scopia Bihor község alulirott elől-
a közhírré teszi, hogy a község
át képező ugynevezett „Servest”
korcsmát 1926 év január hó 1-től
5 3 évi időtartamra haszonbérbe
ilvános szóbeli árverésen, mely
1925 december hó 23 án délelőti
kor a községházánál lesz meg-

verési feltételek a főjegyzői hiva-
a hivatalos órák alatt megtekint-
de az árverés alkalmával is ismer-
esznek.

scopia Bihor, 1925 december 4.

Előljáróság.

A legkedvesebb barátságnyi ajándék

M. M. konzervgyár reklámkosara

A legfinomabb jame-
ket, befőztöket, cuk-
rozott gyümölcsöket,
főzelék - konzerveket
és egyéb csemegéket
— tartalmazza —

rendelés szerint 150. 1000. 1500
is reklámárban bármely jobb cse-
megéüzletben kapható.

Vezérképviselőt:

Korda és Frelfeld
Oradea

gy-fém conpo-TORPEDO

világhírű márka
minden tokozatban 5—83°-ig. garan-
tált, továbbá angol ól, spanyol ólóm
tömbökben, valamint „Regulus” jegyű
antimonium állandóan raktáron.

KREBS & STERNBACH
Bucuresti, Strada Cosminului No. 2.

Sürgöncim: »Krebs Bucuresti».

viselő: LONY LEOVITZ
Oradea, Strada P. Goga (Baros-u.) 9.

Sürgöncim: LEOVITZ.

Művészi festményeket

estélyi ruhákra, zseb-
kendőkre, sálakra a
legújabb párisi divat
szerint, eredeti terve-
zéssel készít, továbbá
kézimunkák tervezését
festését és rajzolását
vállalja

Pásztor Ágnes
iparművész
Strada Millerand (volt
Arany János-u.) 2. I.
V

HÓCIPÓ és KALOCSNI

talpalását, javítását
tökéletesen készíti:
Rosenfeld
Alexandri (Teleky)-utca 25.

Remélem

tudja már, hogy a

„Palace”-ban

VIZUMOSZLAT

DEUTSCH

a tulajd

Utleveleket elintéz

PARFUMURI-PUDRE-LOTIUNI

LT-PIVER

AZURÉA POMPÉIA
FLORAMYE TRÉFLE INCARNAT
CERETI PRETUTINDENI
„PUDRA FRUMUSETII”
L.T. PIVER
VIOLETTE, CHYPRE, FOUGÈRE, OEILLET, MUGUET

Az „Erzsébet” kalapszalomból ki-
léptem s Papadopol urnóval tár-
sulva Vlahuța (Szt.-János)-u. 7. sz.
a. „Flora” cég alatt női kalap-
szalont nyitottam. A hölgyközön-
ség szíves pártfogását kérem.
Ungár Etelka

RAFIA
előnyös árban kapható
Mc. Kechie Brothers Ltd.
Str. C. A. Rosetti 3. București.

Szenzációs újdonságok

„ODEON”
gramofon lemezekben
Vezérgy: „A gazdája hangját figyelő kutya”

Az „ODEON” hangversenylemezek műsorán minden nyelven sze-
repelemek a világ leghíresebb művészei és pedig: francia, angol,
olasz, magyar, német, román, bolgár, héber és török nyelven,
valamint szerepelemek a legmodernebb tánczenekarok. — Kérjen
árjegyzéket, melyet díjtalanul és bérmentve küld: a nagy-
romániai vezérképviselőt és az összes vidéki lerakatok

„ODEON”
București 79, Calea Victoriei 79
Lloydexpress 2

MEDVE-FONAL
Meinl A. örökösei Wien gyártmányu
a legjobb fehér- és ágynemű

**Apróhirdetés egy
szó ára 4 Lei, vas-
tag betűvel 8 Lei,
legkisebb hirdetés
10 szóig 40 Lei.**

Levelezés

Hölgyek, kik még nem ismerik, saját anyagi érdekében ismerjék meg **Bémer-téren Kertész Reklam áruházát**, mert divat szövetek, selymek, vászon, damaszt, asztal és agyarmű cikkek a legolcsóbb bevásárlási forrása.

A legkedvesebb karácsonyi és újévi ajándék egy művészi fénykép-felvétel Kertész fénykép-termből Bulev. Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 2. sz. Bazar épület. 5693

HAZASSÁG

Férjhez menne középkori úriemberhez, intelligens özvegy asszony, kinek üzlete és szépen berendezett két szobás lakása van. Cim a kiadóban. 7674H

OKTATÁS

Donát
Strada D. Cantemir 30.
(volt Beöthy Odón-u.)
**Gyakorlati
tanfolyam
Gyorsírás
Gépirás
Növényvilág
Nyelvek
Olcsó árak!**

LAKÁS

Város központjában különbejáratú szobához lakótársat keresek. Cim a kiadóban. 5667

Mérnök keres különbejáratú butorozott szobát fűdészoa használatát, lehetőleg a vasöntőde közelében. Ajánlatok "Január egy" alatt a Hegedüs Hirlapiradában 5658H

Egyszobás egyszerű lakás, Templomtérnél azonnal átadó. Str. Barierri (Sorompó-u. 2-b. Takács. 5679

Központba levő magánházba 2 vagy 3 szobás, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Mikusai és Kányati. 5671

Egy szoba butorral hűtőzer leírt eladó. Több külön bejáratú butorozott szobák kiadók Str. Ciorgariu (Uri-u.) 29. 5694

Központban egy külön bejáratú butorozott szoba kiadó. Cim a kiadóban. 5691

ÓRA
és **ékszerjavító** műhelyben mindennemű órák javítását szakszertűen és jutányosan vállalom

Dr. BÁRDOS JÓZSEF
Str. Nicolae Zsiga
(Lukács György-utca) 7. sz.

Olcsó karácsonyi vásár?

1 pár női harisnya minden színben 22 lei
1 " férfi sokni kötött 17 lei
1 " " jäger imit. 33 lei
1 drb. reformmadrag 45 lei
1 drb. női gyapjú mellény 395 lei

Videki rendelés postán, utánvét mellett. Meg nem felelőrt a pénzt visszadjuk. Kereskedőknek nagyban vételnél áruengedély.

LEIN SANDOR ÉS TÁRSA * Strada Ciorgariu No. 1

1 drb. női ruha 250 leittől
3 " jó vászonsebkendő 35 lei
1 " gyermeksapka téli 18 leittől
1 " angolszáppan 5 lei, nagy 9 lei

Gyermekharisnya, szveter, trikók előnyös árban

Alkalmazás

Tanuló leányok felvételt nek. Pellikan-Mill, Regele Ferdinand (Rákóczi-ut) 20. 5643

Intelligens fiú gépekhez tanuló felvételt. Pellikan Mill, Reg. Ferd. (Rákóczi-ut) 20. 5642

Érettségizett fiatal ember több évi gyakorlattal állást keres. Cimet a Hegedüs Hirlapiradában. 5626H

Kifutó fiú felvételt Str. Crucii (Kereszt-utca) 2., üzletben. 5622

Kitűnő főzőnő alkalmi főzéseket vállal, zsurokat elkészít, elegánsan szervíroz. Cim Hegedüs Hirlapiradában. 5647

Tisztességes fiatal minden leány 3 tagú családhoz azonnal felvételt. (Eves bizonyítvány) Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. 5662H

Deutsche Schwester sucht Stelle als Erzieherin per sofort adressede Prințul Carol (Szilágyi Dezső-utca) 23 5662H

16 házból való fiú tanulóknak elsőrangú szakmához felvételt. Cim a kiadóban.

12-15 éves leányt keresek üzletben. Balogh János, csemegés. 5659H

Segéd és elárúsító nővidáru szakmából felvételt Földesnél. Str. Vlahuța (Szent János-u.) 2. 5675

Idősebb nőt vagy dajkát keresek 3 hónapos gyermekhez. Jelentkezés délelőtt. Dr. Szirmai Str. Nicolae Jorga (Zöldá-u.) 1. 5676H

Adás-Vétel

Domino, Schack, Mah-Jong Ping-pong Waldmannál. 5638

Bőrkabát 14 éves fiúnak való, férfi ruha darabok és cipők eladók. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca) 43. 5637

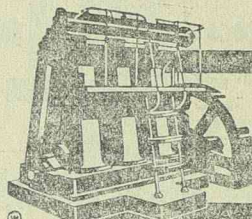
"Rosenthal" porcellánok nagy választékban Waldmannál. 5637

Harcikárimadarak 200-600 leigg kaphatók. Makarászky Careii-Mare, Kolcsay-utca. 5661

Berendezett kasszák, bőrdíszek Waldmannál. 5637

Eladó 18 katasztrális hold elsőosztályú kitűnő szántóföld, 3 kilométernyire a város központjától, 2 hold tiszta csemege szőlővel beültetve, kétszoba konyhás lakással, istállóval, kocsiszinnel, bővíví kúttal. Ertekezhetni lehet Kortsmáros Lászlóval Str. I. C. Brătianu (Szaniszló-u.) 22. 5640

Elegáns gyermek-kocsi Waldmannál. 5449

Mosao

DIESEL

A modern DIESEL motorok a leg gazdaságosabbak. Kompresszorral és kompressor nélkül szállítja: „Linkover” vezérképviselete București, Str. Alex. Lahovary 30.

LINKE-HOFMANN-LAUCHHAMMER A.G.

IVÁN JÁNOS

vasöntőde és gazdasági gépgyára
ORADEA-MARE,
Calea Decebal (Vitéz-u.) 34

Gyárt: újrendszerű fogas kerék áttételekben preseket, szőlőszúrókat, valamint újrendszerű ekeket, boronákat és azonfelül a legkomplikáltabb

vas- és fém öntéséseket vállalja

Raktáron nagymennyiségű különböző százalékos csapágyfém.

Használt női fekete kabát, egy zsakett öltöny, cipők, ruhák olcsón eladók. Cim: Cuza Voda (Szacsavay-utca) 19. sz.

Elegáns ridikülok, pénztárcák, szivar- és cigarettatárcák Waldmannál. 5453

Bizományba elfogadok fémerneműt, aranyat, ezüstöt, szőnyeget, porcellánt és bármit 24 óra alatt eladom Weisz Gizi, Strada Basarab (Nyomda-utca) 4. 5659

Társas és foglalkoztató játékok nagy választékban Waldmannál. 5452

Eladó 350 beköltöztető ház kedvező fizetéssel, szőlők, földek, lakások, butorozott szobák. Weisz Gizi, Basarab (Nyomda-utca) 4. 5659

Mintalovak, babakocsi, Tyciklik Waldmannál 5450

Automobil Puch gyártmány 16x18 HP, jókarban, tizenképes állapotban sürgősen eladó. Mezey Miklós, Szalonta. 5656

Gyermekjáték kiállítás megtekinthető Waldmannál. 5451

Eladó, kiadó cserelakást, butorozott szobát 24 óra alatt eladom. Weisz Gizi, Strada Basarab (Nyomda-utca) 4. 5687

Amerikai íróasztalt (kiseb) betű állapothban levőt megvételre keres a Hegedüs Hirlapiradában. 5664

Planinót bérbe vennék. Cim Hegedüs Hirlapiradában. 5654

Férfi átmenőkabát sovány alakra és egy öltöny eladó. Str. Manasteri (Zárda-utca) 1. sz. I. emelet, 1. a.

Eladó 58 katasztrális hold elsőosztályú szántóföld háromszobás urilakással, cseledálásokkal, 150 jöszágra állatállóval, két kúttal folyóvíz mellett, kitűnő ut mentén Nagyváradhoz tíz kilométerre. Nagyon értékes ingatlan. — Ertekezhetni Kortsmáros Lászlóval Str. Brătianu (Szaniszló-u.) 22. 5692

Eladó Str. Simeon Barnutiu (Damjanich-u.) 12. sz. kettős frontu ház felerészre. Egy három szobás magánlakással, tágas udvarral, nagy kúttal, háromszázhuszonöt éves lei. Másik felelőtl elváltatva. Felel Str. Brătianu (Szaniszló-u.) 62. 5690

Kettő kemences pékműhely felszereléssel, raktárral, üzlettel lakással azonnalra kiadó. Erdelődni Aradi-ut 19. 5635

Eladó 3 katasztrális hold szőlő házzal 210.000 Lei. Tománénál, 9-12-ig és 3-6-ig Str. Tache Ionescu (Körös-utca) 21. 5657

Sürgősen eladó családi ház Réven állító és mellékhelyiségekkel. — Cim a kiadóhivatalban. 5645

Makhetestől 15 perc szőlőben 18 darab jöszágra álló, valamint 100 darab dísznőa hízladá orás vezetékekkel kiadó. Cseled és ur lakás van. Ugyanott 250 mázsa prima lucerna és 150 mázsa szalma eladó, esetleg a helyszínen feltehető. Ertekezni Andrei Muresanu (Szilgietu-utca 14 kapu alatt. 5644

Eladó 5 darab kan fajmangalica éves. Nyíri István Biharidőszeg. Viz-u. 196. szám. 5672

2 teljesen jó férfióltöny és egy rövid bélt férfi téli kabát eladó. Strada Crucii (Kereszt-utca) 2., üzletben. 5621

Egy kovácsműhely felszereléssel együtt azonnal eladó. — Ertekezni lehet Kirschenbaum Izsáknál, Aleșd. 5634

Nagyon szép kellm-függöny sürgősen eladó. Weisz Lipót orás, Strada Avram Iancu (Kossuth-utca) 10. 5666

Egy bőrkabátba való finom kabátból olcsón eladó. Str. Astra (Gillány-u.) 1. 5665

Eladó Egyedülálló tér közepén modern ház, négy parkettás, fürdőszobás lakással 900.000 leirt. Weisz Gizi, Str. Basarab (Nyomda-utca) 4. 5686

Vasutasok figyelmébe, a vasut közelében csinos magánház kis kerttel 160 ezer leirt eladó, lakás átvehető. Dr. Petróczy, Strada Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 38. 5681

Kitűnően felszerelt urasági és tanyabirtokok eladók. Dr. Petróczy, Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 38. sz. 5680

Eladó elfoglalható magánház. Ertekezhetni lehet Várad ügyvédnél Str. A. D. Xenopol (Lakatos-utca) 12. 5677H

Eladó házak, kocsma, bodege, fűszer, hentesüzletekkel. Magán- és bérházak 200.000-től 8 millióig. Földbirtokok, szőlők kedvező fizetési feltételekkel. Toma Józsefnél 9-11-ig, 3-6-ig Str. Tache Ionescu (Körös-u.) 21. 5678

Episc. Pável-utcaiban beköltöztető 6 szobás fürdőszobás urház, istállóval és nagy udvarral jutányos áron eladó. Petróczy, Str. Nicolae Zsiga (Lukács György-utca) 38. 5685

Földbirtokokat és bérleteket sürgősen keresek komoly bevám számára. Dr. Petróczy, Nicolae Zsiga (v. Lukács György-utca) 38. 5684

Zongora gyönyörű kivitelű, rövid, olcsón eladó. Strada Pievnei (Timár-u.) 10. szám. 5670

Modern magánlakás költöztető lakás, ezertől 2 millió Petróczy, Nicolae

Eladó gyönyörű szőnyegek jutányos, ebédő, szalonta berendezése, kekek, íróasztalok, pek, vitrinek, szpek, függönyök, porcellánok, zongorák, íróasztalok, nyel és egy p. Dr. Petróczy, Zsiga 38.

Videki jömenő, deglő nagy terület, pince és je eladó. Cim a

Borosspince a pontban kiadó adóban.

Jömenktől fűszerezéssel, szelések nélkül a Hegedüs Hirlapiradában.

Eladó ház kúpplet, 4 lakással 700.000 lei, mostendő. Toma Str. Tache Ionescu (Kossuth-utca) 21.

Külön

Van szerencsém demü közönség sára hozni, hogy Moscul (Kei-u) alatt egy virágzó, tottiam, ahol élvden e szakmák kőtesztí munkák sarkosoruk elő virágból, menyas szorulányi vagy kalmi csokrok Szinházi ksnaral rák és egyéb vlok a legizlése szünek. Szobanyek nagy veállandón készves támogatást gást ker fiztelet Jozser.

Elvezett pntel feketé báronyok utcán, megtalál ellenében adogedüs Hirlapiradában

100.000 Lei tártmlyen jövedelmithoz. Cim a ki

Pénzkölcsön bármilyen biztosílyen kevés ötszázezer Leig kapható irodában pul Pavel-utca 5.

Pilssé és gouvrenagyon olcsón Strada Alexandru (utca) 22. kapuval

Ruha varrást lassb árban a levitelben készit Ugyanott egy ftejes ellátást, e kást kaphat. Frie Str. Gen. Moscu

Orát, ék

olcsón és jól aranyat, ezüstöt mántot, brilli magas árban váltom.

Weisz L. mőrárs, ékszerregisgkresen Str. Avram Iancu (v. Kossuth-utca) 10. szám.